

16.3.2022

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

5 – 2022

Kokousaika: 16.3.2022 klo 18.00 – 20.58

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

5 – 2022

Mötestid: 16.3.2022 kl 18.00 – 20.58

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

16.3.2022

---

62 §.....	6
Esityslistan asia nro 5	6
HALLINTOSÄÄNNÖN MUUTTAMINEN, SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON SEKÄ PELASTUSTOIMEN RAKENTEELLINEN UUDISTAMINEN	6
Valtuutettu Mari Rantanen.....	6
Valtuutettu Hilikka Ahde.....	7
Valtuutettu Jussi Halla-aho.....	7
Apulaispormestari Daniel Sazonov	8
Valtuutettu Pentti Arajärvi.....	8
Valtuutettu Mari Rantanen.....	9
Ledamoten Björn Månsson	9
Valtuutettu Mari Rantanen.....	10
Valtuutettu Nuutti Hyttinen.....	10
Valtuutettu Otso Kivekäs	10
Valtuutettu Juha Hakola	11
Valtuutettu Mari Rantanen.....	11
Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro).....	12
Valtuutettu Juha Hakola (vastauspuheenvuoro).....	12
Valtuutettu Mika Ebeling	12
Valtuutettu Sari Sarkomaa	13
Valtuutettu Mikael Jungner.....	13
Apulaispormestari Daniel Sazonov	14
Valtuutettu Mari Rantanen.....	14
Valtuutettu Laura Korpinen.....	15
Valtuutettu Mari Rantanen.....	15
63 §.....	16
Esityslistan asia nro 6	16
VUONNA 2021 KÄYTTÄMÄTTÄ JÄÄNEIDEN MÄÄRÄRAHOJEN PERUSTEELLA MYÖNNETTÄVÄT YLITYSOIKEUDET VUODEN 2022 TALOUSARVIOON	16
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	16
Valtuutettu Johanna Sydänmaa.....	16
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	17
Apulaispormestari Nasima Razmyar	17
66 §.....	18
Esityslistan asia nro 9	18
TOTEUTUSSOPIMUKSEN JA KIINTEISTÖKAUPAN ESISOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN SEKÄ VUOKRAUSPERIAATTEIDEN MÄÄRITTÄMINEN (KALASATAMA, VERKKOSAAREN POHJOISOSA, TONTIT 10656/1 JA 2).....	18

16.3.2022

Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner	18
Ledamoten Björn Månsson	19
Valtuutettu Otso Kivekäs	20
Ledamoten Björn Månsson	20
69 §.....	21
Esityslistan asia nro 12	21
MELLUNKYLÄN OUNASVAARANTIE 2 JA PALLAKSENTIE 1 JA ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12421).....	21
Valtuutettu Risto Rautava	21
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	22
Ledamoten Marcus Rantala	22
Valtuutettu Otso Kivekäs.....	23
Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)	24
Valtuutettu Osmo Soininvaara	24
70 §.....	24
Esityslistan asia nro 13	24
MELLUNKYLÄN AARTEENETSIJÄNTIE 2–4 ASEMAKAAVAN MUUTOS (NRO 12717)..	24
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	24
Valtuutettu Risto Rautava	25
Valtuutettu Sami Muttilainen	25
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	26
71 §.....	26
Esityslistan asia nro 14	26
LAAJASALON JOLLAKSENTIE 64:N ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12680) ...	26
Valtuutettu Laura Korpinen.....	26
Valtuutettu Jenni Pajunen	27
Valtuutettu Marko Kettunen.....	28
Valtuutettu Jenni Pajunen (vastauspuheenvuoro)	28
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)	28
Valtuutettu Teija Makkonen.....	29
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	30
Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro).....	30
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	30
Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner	31
Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro).....	31
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	32
Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro).....	32

16.3.2022

Apulaispormestari Nasima Razmyar	32
Valtuutettu Marko Kettunen	33
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Teija Makkonen (vastauspuheenvuoro)	34
Valtuutettu Mari Rantanen	34
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	35
Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)	35
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	35
Valtuutettu Teija Makkonen (vastauspuheenvuoro)	36
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	36
Valtuutettu Sami Muttilainen	36
Valtuutettu Otso Kivekäs	37
Valtuutettu Risto Rautava	37
Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro)	38
Valtuutettu Laura Korpinen	38
Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)	38
72 §	39
Esityslistan asia nro 15	39
VALTUUTETTU PIA PAKARISEN ALOITE OPPILAS- JA OPISKELIJAHUOLLON SÄILYTTÄMISESTÄ KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN TOIMIALALLA SOTE- UUDISTUKSEN JÄLKEENKIN	39
Valtuutettu Pia Pakarinen	39
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	39
Valtuutettu Sari Sarkomaa (vastauspuheenvuoro)	41
Valtuutettu Laura Rissanen (vastauspuheenvuoro)	41
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	41
Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)	42
Valtuutettu Reetta Vanhanen	42
Valtuutettu Sanna Vesikansa	43
Valtuutettu Pentti Arajärvi	45
Ledamoten Nora Grotenfelt	46
Valtuutettu Sari Sarkomaa	47
Valtuutettu Reetta Vanhanen (vastauspuheenvuoro)	47
Valtuutettu Sari Sarkomaa (vastauspuheenvuoro)	48
Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro)	48
Valtuutettu Johanna Nuorteva	49
Apulaispormestari Nasima Razmyar	50
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	51
Valtuutettu Sanna Vesikansa (vastauspuheenvuoro)	52
Valtuutettu Johanna Nuorteva (vastauspuheenvuoro)	52
Valtuutettu Anna Karhumaa	53

16.3.2022

Ledamoten Eva Biaudet (replik).....	54
Valtuutettu Veronika Honkasalo.....	54
Valtuutettu Arja Karhuvaara	55
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	56
Valtuutettu Fardoos Helal.....	56
Valtuutettu Nita Austero	57
Valtuutettu Marko Kettunen.....	57
Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro).....	57
Valtuutettu Veronika Honkasalo.....	58
Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro).....	58
Valtuutettu Reetta Vanhanen (vastauspuheenvuoro)	59
Valtuutettu Sanna Vesikansa	59
Valtuutettu Terho Peltokorpi (vastauspuheenvuoro).....	59

16.3.2022

---

62 §

Esityslistan asia nro 5

HALLINTOSÄÄNNÖN MUUTTAMINEN, SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON SEKÄ PELASTUSTOIMEN RAKENTEELLINEN UUDISTAMINEN

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä käsitellään todella tätä sosiaali- ja, sote-uudistuksen aiheuttamaa hallintosäätöä, joka tulee siis johtamaan Helsingissä siihen, että meillä tulee niin kutsuttu sotepe. Syy, miksi olen nyt tässä ja miksi olen esittämässä tähän palautusesitystä, on se, että kun tätä asiaa on käsitelty eduskunnassa, niin on tehty varsin selväksi eduskunnan eri hallintoaloilla, muun muassa hallintovaliokunnassa, se, että pelastustoimi tulee pitää erillisenä, omana, itsenäisenä toimialanaan tekemässä lakisäätteisiä tehtäviään.

Meillä Helsingissä on päädytty siihen, että pelastustoimesta tulee yksi palvelutuotannon osa sosiaali- ja terveystalolle. Meidän näkemyksen mukaan tämä ei ole paras tapa järjestää pelastustoimen palveluita. Siinä on sekä lainsäätäjän tahto, mutta myös sisäministeriö on omalla ohjeellansa ohjeistanut hyvinvointialueita järjestämään nämä palvelut siten, että pelastustoimi jätetään omaksi itsenäiseksi lakisäätteisiä tehtäviä tehtäväksi järjestelmäksi.

Helsinki on tässä kohtaa valinnut tavan, jossa pelastustoimi on siis yksi palvelutuotannon osa sotessa. Emme pidä perussuomalaisissa tätä kaikkein parhaimpana järjestelmänä, ja olemme tehneet sekä sotepe-jaostossa että kaupunginhallituksessa ja nyt täällä valtuustossa haluamme tehdä palautusesityksen, jossa nimenomaan otetaan lainsäätäjän tahto ja asiaa johtavan sisäministeriön tahto huomioon. Näin ollen olen jättänyt järjestelmään palautusesityksen.

Toinen asia, jonka äänestänemme varmaan hieman myöhemmin, on se, että havaitsin vielä hallintosäännöstä sen, että pelastuskomentajan kelpoisuusvaatimukseksi vaaditaan pelkkää ylempää

16.3.2022

---

korkeakoulututkintoa. Kun katsotaan sekä pelastuslainsäädäntöä että valtioneuvoston asetusta pelastustoimesta, niin lähtökohta kuitenkin pitäisi olla se, että pelastuskomentajalla on pelastuslainsäädännön mukainen kelpoisuus. Varsinkin jos palautusesityksemme ei mene läpi, joka tarkoittaa sitä, että hallintojärjestelmä jää tällaiseksi, että pelastustoimi on sotien alaisuudessa, pitäisin erityisen tärkeänä sitä, että seuraavaksi nimitettävä pelastuskomentaja on myös pelastusalan ammattilainen. Me emme voi nimittäin tietää, onko meillä siellä kenties hallintotieteiden maisteri tai jonkun muun alan maisteri, jolla ei ole minkään näköistä pelastustoimen kokemusta ja pelastustoimen johtamiskokemusta. Jota kylläkin sopii tässä kohtaa pelastuskomentajalta odottaa – erityisesti tulevaisuudessa.

Tämän olen tuonne jo julkaissut vastaehdotuksena, ja toivon tietysti kannatusta ensin tälle palautusesitykselle ja sen jälkeen vastaesitykselle.

Kiitos.

Valtuutettu Hilikka Ahde

Arvoisa puheenjohtaja.

Nyt kun hallintosääntöä muutetaan, niin eikö tässä yhteydessä olisi ollut vihdoinkin vuoden jälkeen aiheellista muuttaa omaishoidon järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten korvaaminen? Nythän hallintosääntö tunnistaa ainoastaan lastenhoidon ja oman avustajan palkkaamisesta tulevat kustannukset. Mun mielestä tässä vaiheessa se olisi ollut jo ihan aiheellista tähän laittaa.

Kiitos.

Valtuutettu Jussi Halla-aho

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan edustaja Rantasen erittäin perusteltua palautusesitystä, ja toivon sille laajaa kannatusta.

Kiitos.

16.3.2022

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Vastaan kaupunginhallituksen esityksen sisällön puolesta. Valtuutettu Rantanen kiinnitti huomiota pelastustoimen tärkeään asemaan osana uudistusta ja myös siihen, että pelastustoimi säilyy sellaisena kokonaisuutena, joka pystyy itsenäisesti hoitamaan niitä tehtäviä, joita sille on osoitettu. Sitähän tämä hallinnollinen muutos ei poista, että pelastustoimi säilyy omana kokonaisuutenaan. Siitä tulee palvelukokonaisuus osaksi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen uutta toimialaa ja kokonaisuutta. Lisäksi on varmistuttu siitä, että esimerkiksi pelastustoiminnan johtaminen pysyy osaavissa käsissä niin, että hallintosäätöön on vielä erikseen esimerkiksi kirjattu pelastuskomentajan toimivallaksi pelastustoiminnan johtaminen.

Eli organisatorinen muutos tapahtuu siinä kyllä, että kaupunkiympäristötoimialalta siirrytään sote-toimialan yhteyteen ja oikeastaan uudelle sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen toimialalle. Se on tämän muutoksen hengen mukaista. Se myös mahdollistaa paremmin sen, että voidaan toteuttaa hallinnon ja talouden eriyttämisvelvoitetta, mikä tästä uudesta lainsäädännöstä tulee. Mutta kuitenkin niin, että se on yksi, integroitu kokonaisuus ja niin että pelastustoimi on yksi, oma palvelukokonaisuutensa. Sitten tämän poliittisen päätöksenteon mallin näkökulmasta niin, että pelastusjaosto vastaa monista sellaisista päätöksistä, jotka liittyy nimenomaan pelastustoimeen. Osana tätä lautakuntarakennetta niistä varmistutaan, että yhteensovitetaan jo sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen kokonaisuudessa ennen kaikkea talousarviovalmistelussa taloudelliset ulottuvuudet.

Sillä tavalla tämä toteuttaa ne vaatteet, mitä muutos meille asettaa, ja on tarkoituksenmukainen rakenne ja päätöksenteon näkökulmasta myös sellainen rakenne, mistä ryhmämme ovat kesän neuvotteluvaiheessa keskustelleet.

Valtuutettu Pentti Arajärvi

Kyllä, puheenjohtaja.

En toista niitä näkökohtia, jotka apulaispormestari Sazonov tuossa totesi jo. Ehkä lähinnä viittauksena tähän, miksi tämäntapainen ratkaisu on syntynyt. Kyse on siitä, että Uudellamaalla on tehty erillISRatkaisu ja Uudenmaan erillISRatkaisussa vielä Helsinkiä koskeva eräänlainen

16.3.2022

---

erilliskorjaus. Tämä malli on ainoastaan Helsingissä mahdollista toteuttaa tähän tapaan. Olen nähnyt sisäasiainministeriön ohjeet. Ne on kyllä tehty niitä muita tai varsinaisia hyvinvointialueita silmällä pitäen. Ei niissä mitään erityistä Helsinki-spesifiä ole.

Lisäksi voidaan todeta, että jos nyt ruvetaan saivartelemaan lainsäädännöllä, niin perustuslakivaliokunta on nimenomaisesti todennut, että Helsingin kunnallinen itsehallinto on hyvin vahva tämältyyppisissä asioissa.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan tietysti itse tekemääni palautusesitystä, mutta totean vaan tähän, että sikäli mikäli jos joku väittää nyt, että tätä ei olisi voitu mitenkään muuten järjestää, niin mielestäni se ei kyllä voi pitää paikkaansa, koska me emme nytkään ole. Me olemme ihan samanlainen alue kuin tuleme olemaan jatkossakin, joten mitään välttämättömyyttä sille, että pelastustoimi alistetaan sote-toimialan sisään ei kyllä ole.

Tähän väliin vielä sanon tämän, mitä hallintovaliokunta asiasta kirjoitti. Se kirjoitti mietinnössään näin: ”Hallintovaliokunta tähdentää, että pelastustoimi on säädettävässä lainsäädännössä erillinen ja asemaltaan sosiaali- ja terveydenhuoltoon rinnasteinen toimiala. Myös hyvinvointialueella.” No, me olemme Helsinki, mutta ihan samaa asiaa tässä tarkoitetaan. Ei täällä eriytettyä Helsinkiä ja muita hyvinvointialueita. Toivotavasti tämä palautusesitys menee läpi ja asia arvioidaan uudelleen, kuten olemme jo useampaan otteeseen eri instansseissa pyytäneet.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande. Kiitos, puheenjohtaja.

En kannata tätä esitystä asian lykkäämiseksi.

Jos pelastustoimi olisi esimerkiksi pelkkä palokuntatoimi, niin voisi ajatella että joo, se on erillään sosiaali- ja terveyshuollosta tai -hoidosta. Mutta kun se ei ole, vaan siinä on ensiapu, ambulanssitoiminta. Itse asiassahan nyt henkilökunta saa kokonaiskoulutuksen kaikille näille eri

16.3.2022

---

aloille. Elikkä se liittyy erittäin läheisesti sosiaali- ja nimenomaan terveysstoimeen.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan tähän edelliseen vastata, että pelastustoimi ei suoranaisesti ole... Se on palveluiden tuottaja. Ensihoidon järjestämismvastuu on erikoissairaanhoidolla eli HUSilla, ja pelastustoimi tuottaa tätä palvelua, niin kuin se tekee aika monessa isossa kaupungissa. Sinänsä tämäkään ei ole mikään peruste tätä sinne sisään laittaa. Sitten on hyvä huomata se, että pelastustoimi on osa sisäistä turvallisuutta. Sitä johtaa sisäministeriö, ei suinkaan sosiaali- ja terveysministeriö. Tältä osin voi olla, että tässä vähän tulee jälleen kerran strategisen ohjauksen osalta hankaluuksia. Itse pelkään sitä, että kun rahoitus tulee nyt yhteen kohtaan, niin perin usein tällaiset prosenttiporukat, kuten pelastustoimi tässä isossa sote-osastossa on, saattaa jäädä vähän mopen osaan. Myös rahoituksen osalta, koska sieltä on helppo nyppäistä.

Kiitos.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan lämpimästi valtuutettu Rantasen tekemää vastaehdotusta, jossa edellytetään, että pelastuskomentajan viran kelpoisuusvaatimuksena pitäisi olla ylempi korkeakoulututkinto, pelastuslainsäädännön edellyttämä kelpoisuus päällystövirkaan ja kokemusta pelastustoiminnan johtotehtävistä. Tämä on täysin järjetöntä, jos siinä on pelkästään ylempi korkeakoulututkinto. Kyseessä on siinä määrin spesifinen homma, että kyllä sinne pitäisi minun mielestä olla ehdottomasti pelastusalan ammattipätevyyttä ja tosiaankin kokemusta näistä tehtävistä. Kannatan lämpimästi vastaehdotusta.

Kiitos.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

16.3.2022

Itse en täysin näe vastaehdotuksen tarvetta. Mikäli luin hallintosääntöä oikein, pelastuskomentajan kelpoisuusvaatimuksethan säilyvät tarkalleen ennallaan. Tähän astikin olemme pystyneet valitsemaan ammattitaitoisia ja päteviä pelastusjohtaja, enkä näe, miksi emme siihen jatkossa kykenisi.

Valtuutettu Juha Hakola

Arvoisa puheenjohtaja.

Itse asiassa juuri samoin, mitä valtuutettu Kivekäs juuri tuossa toisti tai sanoi. En ryhdy sitä toistamaan, mutta totean, että eiköhän se ole aika pitkälle valitsijoiden kädessä. Täytyy myös muistaa, että jos aletaan rajaamaan hyvin tiukasti sitä, niin aikaa myöten saattaa olla kohtuullisen haasteellista löytää hakijoita.

Pelastustoimen johtaminen, onko se sitten tulipalotoiminnan johtamista vai mitä johtamista tässä tarkoitetaan? Se jäisi nähtäväksi. Näen kyllä, että valitsijat pystyvät sen ihan tykönään arvioimaan, kuka on pätevä ja kuka ei.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Meillä on nyt tilanne se, että meillä muuttuu tämä organisaatio. Kuten äsken huomasimme, palautusesitys ei mennyt läpi. En oikein ymmärrä valtuutettu Hakolan kritiikkiä tätä kohtaan, että meillä ei löytyisi. Kai meille pelastusalan johtajan virkaan löytyy pelastusalan päällystökoulutuksen käyneitä. Jos tällä ei ole kerran väliä, on totta, että tämä on poistettu sieltä aikaisemminkin tai että tässä muutettaisiin tätä takaisin siihen, että siinä vaaditaan pelastuslainsäädännön edellyttämä kelpoisuus päällystövirkaan. Mutta en näe sitä laisinkaan ongelmalliseksi. Miksi se ei voisi olla niin? Eihän meillä ymmärtääkseni poliisinkaan päällystövirkoihin voi nimetä ketä hyvänsä. Kysymys on siitä, että se substanssiosaaminen myös on. Pelastuskomentajalla Helsingissä on tietyissä tilanteissa myös operatiivisen johtamisen tehtäviä, silloin kun kakka osuu tuulettimeen.

Katsoisin, että tässä tilanteessa, kun me emme tiedä, mihin tämä on menossa tämä johtaminen ja tilanne, niin pitäisikin erinomaisen hyvänä, että täällä olisi niin kutsuttu lukko, jolla varmistettaisiin se, että

16.3.2022

---

pelastuskomentajan tehtävään ei voi tulla pelkällä ylemmällä korkeakoulututkinnolla, jolla ei välttämättä mitään tekoa koko pelastustoiminnan kanssa.

Kiitos.

Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannattaa lukea koko hallintosääntö, ennen kuin tekee liikaa johtopäätöksiä. Hallintosäännön 18 luvun 5 pykälän toisessa momentissa todetaan, että pelastuskomentaja johtaa pelastustoimintaa, jos hänellä on siihen pelastuslaissa edellytetty kelpoisuus. Eli jos valitsemme pelastuskomentajan, jolla ei ole pelastuslaissa edellytettyä kelpoisuutta, hän ei voi johtaa pelastustoimintaa. Tältä pohjalta pitäisin esitettyä vastaesitystä aika tarpeettomana.

Valtuutettu Juha Hakola (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Juuri näin. Itse olen ollut pelastuslautakunnan puheenjohtajana 2000-luvun alussa ja sen jälkeen monessa pelastusalan luottamustehtävässä, ja voin todeta, että pelastuskomentaja ei ole kyllä minun aikana ikinä johtanut operatiivista toimintaa. Ei Helsingissä, ja kyllä varmasti kovin harvassa muussakin paikassa. Mutta tietysti jos Rantasella on näkemys siitä, että pelastuskomentaja nyt alkaa operatiivisen toiminnan johtajaksi, niin se on kyllä kohtuullisen kaukaa haettua.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun pelastustoimi joutuu osaksi suuren sotien kanssa, niin näkisin, että olisi hyvä, että pelastuskomentaja olisi alan ammattilainen. Pieni pelastusala tarvitsee isossa organisaatiossa vahvan puolestapuhujan, joka tuntee pelastusalan kuin omat taskunsa. Muuten on vaara, että pelastusala jää huutolaispojan asemaan. Minusta tämä vastaesitys on perusteltu ja kannatan sitä.

16.3.2022

Valtuutettu Sari Sarkomaa

Puheenjohtaja.

Jaan valtuutettu Rantasen huolen pelastustoimen rahoituksesta. Ja miksi? Siksi, että jos katsotaan tätä aluehallintouudistusta, niin kyllähän se rahoitusmalli on se, joka tässä on todellakin epäsuotuisa pelastustoimelle. Se on epäsuotuisa myös kaikille sote-palveluille. Kannatan tätä perusesitystä, joka valtuustolle on tuotu. En kannata perussuomalaisten vastaesitystä. Mutta nostan esille sen, että meidän yhtenä rintamana täytyisi vaikuttaa siihen, että koko aluehallintouudistuksen rahoitusmalli, joka eduskunnankin mielestä, valtiovarainvaliokunnan mielestä oli keskeneräinen, se uudistettaisiin niin että Helsingissäkin oli mahdollisuus tuottaa palvelut sillä tavalla, että me saataisiin se rahoitus, joka alueelle kuuluu. Toivon, että tässä voitaisiin olla yhtenä rintamana. Nythän kaupungeista on tehty lypsylehmiä, kun meidän pitäisi ennemminkin olla talouden ja hyvinvoinnin vetureita. Eli huoli on sama, mutta keinot on tässä vähän eri.

Puheenjohtaja.

Haluan sanoa sen, että turhauttaa todella paljon, että käsittelemme täällä esitystä, joka ei millään tavalla paranna meidän palveluita. Mutta meidän on pakko tämä tehdä, kun tämä laki on tullut voimaan. Toivon, että mahdollisimman pian päästään käsittelemään niitä toimia, joilla aidosti voidaan palveluita parantaa. Koska tässä aluehallintouudistuksessa en näe yhtään kohtaa, joka parantaisi kaupunkilaisten palveluita. Mutta uskomme, että selviämme tästä.

Valtuutettu Mikael Jungner

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämäntyypisissä valinnoissa on totta kai valitsijan velvollisuus perustella hyvinkin seikkaperäisesti, minkä takia päätyi siihen, mihin päätyi. Voin sanoa, että tuohon kannattaa kyllä luottaa. Siis siihen hallintokulttuuriin. Toisaalta tämä aika on kulkemassa siihen suuntaan, jossa ihmisten sekä osaaminen että urapolku eriytyy tavalla, jossa pitäisi pikemminkin vähentää kuin lisätä tällaisia erityisvaateita.

Kiitos.

16.3.2022

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Vahvistan ensin vielä valmistelunkin puolesta sen, että se, mitä valtuutettu Hakola ja valtuutettu Arajärvi kuvasivat, on juuri niin kuin he sanoivat. Eli emme ole madaltamassa muutoksella kelpoisuusvaatimusta, vaan hallintosäännön logiikan mukaisesti, kun organisatorinen sijoittuminen vastaa palvelukokonaisuusjohtajaa, niin sieltä tulevat suoraan ne kelpoisuusvaatimukset. Ja se, että siellä on tämä erityinen toimivalta – joka on hyvä että se on sinne kirjattu – että pelastuskomentaja johtaa pelastustoimintaa, kunhan vaan pätevyys siihen on. Jos ei ole, niin sitten niitä ratkaisuja haetaan muuten. Kuten täällä valtuutetut muistelivat, niin kyllähän meillä sellaisia pelastuskomentajia on valittu, joilla vahva osaaminen ja kokemus siltä sektorilta on. Näilläkin vaatimuksilla, mitkä meillä tässä hallintosäännössä ovat olleet.

Haluan vielä sanoa sen summaten tätä koko keskustelua, että kun tässä vähän syntyy kuva, että yritettäisiin tällä muutoksella painaa pelastustoimen asemaa tai merkitystä sivuun. Ei missään nimessä. Oikeastaan päinvastoin. Nythän meille synnytetään sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen toimiala, jossa pelastustoimi toimialan nimessä näkyy hyvin vahvasti. Nyt se on ollut kaupunkiympäristötoimialan osa, ja kaupunkiympäristötoimialan toimialajohtaja on ollut pelastuskomentajan esimies. Ajattelen, että päinvastoin tällä organisatorisella ratkaisulla varmistetaan, että pelastustoimi saa ne resurssit, jotta se pystyy toteuttamaan tehtävänsä ja vielä vahvistumaan siinä, kun meillä on monia sellaisia kehityshankkeita menossa esimerkiksi palvelutason varmistamiseksi.

Tämä on tärkeää myös todeta, että tässä päinvastoin yritetään mennä sellaisilla ratkaisulla eteenpäin, että pelastustoimi saa sen aseman ja sillä pysyy se asema, joka sille kuuluu.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Jos tässä jotenkin oli epäselvää se, etten olisi lukenut hallintosääntöä, niin kyllä olen sen lukenut, ja havaitsin tämän, minkä Arajärvi totesi, että pelastuskomentaja johtaa, jos hänellä on pätevyys. Ja kyllä, olen hyvin tietoinen siitä, että pelastuskomentaja ei johda päivittäistä operatiivista toimintaa, jos tämäkin jäi jollakin lailla epäselväksi. Ja olen

16.3.2022

---

tietoinen myös siitä, että tällä hetkellä meillä ei vaadita pelastuskomentajalta tässä kaupungissa pelastuslainsäädännön edellyttämää kelpoisuutta päällystövirkaan. Eli meillä riittää se ylempi korkeakoulututkinto.

Mutta nyt kun tämä toimiala imeytyy osaksi sotea, näkisin, että olisi hyvä varmistaa, että jatkossa pelastustoimi siellä massiivisen soten sisällä olisi turvattuna myös pelastuskomentajan osalta, niin että hänellä on pelastusalan päällystötutkinto sekä työkokemusta, johtamiskokemusta pelastustoimen toimesta.

Kiitos.

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

On mun mielestä mielenkiintoista, että täällä joutuu perustelemaan sitä, minkä takia pelastuskomentajalla pitäisi olla sen alan johtamiskokemusta ja muutoinkin sen alan osaamista. Itse ainakin nukkuisin yöni paljon huolettomammin, jos tietäisin, että tämäntyypisiin tehtäviin valitaan sellaisia, joilla on kaikin puolin sopiva kelpoisuus ja osaaminen siihen tehtävään.

Toki olisi hienoa, jos voisi luottaa siihen, että jos näitä määreitä ei ole sinne lisätty, että aina tehtäisiin fiksuja päätöksiä. Mutta valitettavasti tässä lyhyenä valtuutetun kokemuksen omaavana olen huomannut, että aina ne päätökset ei niin kovin fiksuja ole.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Puheenjohtaja.

Jättäisin eriävän mielipiteen tähän asiaan.

16.3.2022

---

63 §

Esityslistan asia nro 6

VUONNA 2021 KÄYTTÄMÄTTÄ JÄÄNEIDEN MÄÄRÄRAHOJEN PERUSTEELLA MYÖNNET- TÄVÄT YLITYSOIKEUDET VUODEN 2022 TALOUSARVIOON

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässähän oli monia määrärahakysymyksiä, mutta yksi asia, joka pisti omaan silmään, oli tämä viime vuonna päätetty kulttuuri- ja liikunta-
seteli henkilöstölle. Siinä oli ajatuksena se, jota SDP:n valtuustoryhmä
esitti, että kun on vaikea koronavuosi ollut takana ja henkilöstö on mo-
nilta osin venynyt ja siirtynyt uusiin erilaisiin tehtäviin, niin palkittaisiin
henkilöstöä tästä joustosta ja kaupungin tärkeiden palveluiden pyörittä-
misestä.

Nyt tässä määrärahasiirrossa huomasin, että kulttuuri- ja liikuntaseteliä
ei ollutkaan käytetty kokonaisuudessaan kuin mitä siihen oli varattu
määrärahaa. Tähän on varmaan monia syitä. Tietenkin näitä palveluita
on ollut kiinni korona-aikana, ja se sulku on jatkunut arvioitua pidem-
pään. Mutta sitten kuitenkin, kyllähän meillä oli kesällä mahdollisuutta
hyödyntää liikuntapaikkoja. Joten kysymys on, että onko tämä liikunta-
seteli ollut tai kulttuuri- ja liikuntaseteli, onko se ollut kaikkien henkilo-
stön edustajien helposti saavutettavissa ja hyödynnettävissä. Kun muis-
tan, että siitä oli puhetta elektronisena tai sovelluspohjaisena setelinä,
niin onko tässä ollut joitakin vaikeuksia, joiden kautta kaikki henkilöstön
edustajat ei ole pystyneet hyödyntämään tätä seteliä täysimääräisesti?

Eli huoli on siinä, että vaikka tässä on siirretty määrärahaa tälle vuo-
delle, niin tuleeko se käytetyksi siihen kohteeseen kuin se alun perin
tarkoitettiin?

Valtuutettu Johanna Sydänmaa

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin itse opettajana ja tämän setelin saaneena kertoa, että se on
voimassa vielä toukokuuhun asti. Varmasti kaikki ei ole vielä sitä

16.3.2022

---

käyttäneet. Mutta tosiasia on se, että sen markkinointi henkilökunnalle on jäänyt varmaankin aika pieneksi. On tullut sähköpostia Eazybrea-kiltä, mutta moni laittaa pois sellaiset postit, kun eivät tiedä, mistä on kysymys. Ehkä sitä enemmän voisi tuoda henkilöstölle tiedoksi, että käyttäkää ihmeessä se seteli, mikä on annettu.

Rajaus on siinä aika suppea. Sitä ei voi käyttää tosissaan kuin liikunta- tai kulttuuripalveluihin. Että siinä olisi mahdollisuus esimerkiksi tehdä muutakin varauksia, vaikka hieronta tai fysioterapiaa tai muuta, mutta se on rajattu se käyttömahdollisuus. Saattaa olla niin, että jää käyttämättä niitä seteleitä. Kyllähän voin sanoa, että tuo ammattikunta olisi todellakin toivonut tulospalkkioita, mitkä nyt vietiin pois.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Sydänmaalle työntekijän näkökulman hahmottamisesta. Mä kyllä toivon, en ole tekemässä mitään esitystä tässä kohtaa, mutta toivon, että menisi suullisena ohjeena eteenpäin, että tähän asiaan kiinnitettäisiin aivan erityistä huomiota kaupungin johdossa ja että pyrittäisiin saattamaan tämä tiedotuksellisesti viestinnän keinoin kaikkien tietoon. Ja niin että tässä olisi laaja palveluvalikoima hyödynnettävissä. Koska ajatushan on tärkein eli se, että kiitetään ja huomioidaan kaupungin työntekijöitä. Jos seteli jää käyttämättä sen takia, että se on liian rajattu työnantajan toimesta, niin ei se mielestäni palvele sitä ajatusta ja tarkoitusta. Toivon, että tähän kiinnitetään erityistä huomiota. Jos olisi vaikka niin, että tätä seteliä päätetään jatkaa, niin sitten olisi nämä opit käytössä myös jatkoa varten.

Apulaispormestari Nasima Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Näin yhteisesti pormestariston puolesta. Vs. kansliapäällikön kanssa keskusteltiin, että tätä seteliä voi vielä käyttää. Ei oltu ihan varmoja, onko se huhtikuuhun, toukokuuhun vai kesäkuuhun mennessä. Mutta jos näitä viikkoja ja kuukausia on jäljellä, niin ehdottomasti viestintää kannattaa tässä vaiheessa korostaa. Juuri kuten valtuutettu Heinäluoma sanoi, tässä tietenkin pandemia on vaikuttanut. Paikat ovat

16.3.2022

---

olleet kiinni. Ehkä viestintää olisi voinut olla enemmän, mutta keskusteltiin juuri myös siitä, että kyllähän meillä henkilöstössä on myös vaihtuvuutta. Mutta jos näitä viikkoja on jäljellä, niin erityisenä toiveena viestintään ja koko meidän henkilöstölle, että kannattaa käyttää nyt varsinkin kun palvelut ovat auki. Sehän olisi oikein suotuisa ja hyvä asia.

66 §

Esityslistan asia nro 9

TOTEUTUSSOPIMUKSEN JA KIINTEISTÖKAUPAN ESISOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN SEKÄ VUOKRAUSPERIAATTEIDEN MÄÄRITTÄMINEN (KALASATAMA, VERKKOSAAREN POHJOISOSA, TONTIT 10656/1 JA 2)

Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kuten kaikki tiedämme, päätöksenteon avoimuus lisää sen luotettavuutta. Jotta pääsisimme hieman lähemmäksi tätä tavoitetta, tein viime valtuuston kokouksessa valtuustoaloitteen, jossa esitän, että Helsingin kaupungin konsulteilta tilaamat kiinteistöjen hinta-arviot olisivat aina julkisia asiakirjoja. Kiitän lämpimästi kaikkia niitä valtuutettuja, jotka ovat jo allekirjoittaneet valtuustoaloitteeni, ja toivon siihen vielä lisää allekirjoituksia.

Vuonna 2021 kaupunkiympäristön toimiala luovutti 251 000 kerrosneliömetriä rakennusoikeutta. Mikäli yhden luovutettavan kerrosneliömetrin hinta on 500 euroa, saa Helsinki 125,5 miljoonaa euroa rahaa. Jos luovutettavan rakennusoikeuden neliöhinta olisi 1 500 euroa, saisi Helsinki luovutuksista rahaa 376,5 miljoonaa euroa. Erittäin halvan ja kalliimman rakennusoikeuden hintaero on esimerkissäni 251 miljoonaa euroa, joten rakennusoikeuden hinnoittelulla on suuri taloudellinen merkitys.

Salaisiksi leimatut asiakirjat ovat julkisessa hallinnossa aina ongelmallisia. Tässäkin kokouksessa salaiseksi on määrätty yksityisten konsulttifirmojen hinta-arviot meidän kaikkien kaupunkilaisten yhteisestä maaomaisuudesta. Ovatko arviot varmasti puolueettomia asiantuntija-

16.3.2022

---

arvioita, kuten niissä väitetään? Jos ovat, pitäisi niiden kestää nykyistä paremmin myös päivänvaloa ja julkista puntarointia. Tämä lisäisi päätöksenteon avoimuutta, läpinäkyvyyttä ja luotettavuutta. Kaikilla päätöksentekijöillä tulee olla mahdollisimman hyvät ja ajantasaiset tiedot kiinteistöjen markkinahinnoista eri kaupunginosissa. Myös aiheesta kiinnostuneiden kuntalaisten, kiinteistönomistajien ja yritysten tulisi tasa-puolisuuden nimissä tietää vallitsevista käytännöistä, jotta ei syntyisi pienintäkään epäilystä sen suhteen, että jotakin tahoja olisi suosittu tai syrjitty tonttien luovutuksissa ja hinnoittelussa.

Helsingin kaupunki on ostanut kiinteistöjen hinta-arviointiin liittyviä palveluja toistuvasti Catella Property Oy:ltä. Esimerkiksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 16. helmikuuta oli liitteenä arviokirja rakennusosikeudesta Kuninkaantammessa osoitteessa Paletinkierto 4. Arviokirjassa todetaan seuraavalla tavalla: "Arviota ei saa julkaista kokonaan tai osissa, eikä siihen tai sen sisältämiin arvioinnin lukuihin, arvioijien nimiin tai ammatillisiin sidonnaisuuksiin saa tehdä viittauksia ilman Catella Property Oy:n kirjallista lupaa." Tänäpäin vastaava Catellan salainen arviokirja on käsittelyssä olevan Hartela Etelä-Suomi Oy:lle myytävän tontin liitteenä. Myös Vuosaaren tontin vuokrauksesta rento Asunnot Oy:lle asiakohdassa 12 on tilattu ja saatu salainen arviokirja tällä kerralla CBRE Finland Oy:ltä.

Helmikuun valtuuston kokouksen jälkeen pyysin Catella Propertyltä kirjallista lupaa arviokirjan tietojen käyttämiseen, mutta tämä lupa minulta evättiin vedoten siihen, että kyseessä on luottamuksellinen arvio meidän ja tilaajan välillä. Koska suurimmat kiinteistökaupat ja -vuokraukset päätetään valtuustossa, toivon, että jatkossa salaisia arviokirjoja ei ole, vaan maanmyynnistä ja -vuokrauksesta sekä niiden hinnoittelusta voidaan käydä avointa ja julkista keskustelua.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Ottamatta kantaa tähän aloitteeseen mielestäni valtuutettu Ruohonen-Lernerillä on vinha pointti, jos ajatellaan pohjoismaista julkisuusperiaatetta. Ei ole toistaiseksi pyydetty puheenvuoroja, muuta kuin Otso Kivessä, eikä hän osaa vastata. Mutta peräänkuuluttaisin viranhaltijoiden

16.3.2022

---

elikkä pormestarin tai vt. kansliapäällikön vastausta tähän juridiikkaan.
Eli saadaanko tähän selvyys?

Kiitos.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Ruohonen-Lernerin kritiikki salaisia liitteitä ja arviokirjoja kohtaan on perusteltua. Julkisessa päätöksenteossa lähtökohtaisesti tietojen tulee olla avoimia ja kaikkien nähtävillä ja salattuja vain poikkeuksena ja painavista syistä. Tämän takia onkin hyvä, että arviokirjoihin perustuvasta tontinluovutuksesta ollaan siirtymässä yhä enemmän huutokauppatyypin luovuttamiseen, jossa ei tarvita salaisia arviokirjoja, vaan markkinahinta määräytyy markkinoilla.

Huomauttaisin kuitenkin, että nyt päätöksenteossa olevan kohteen Kalasatamassa kohdalla kyse on laatukilpailusta, jossa kaupunki on määrittänyt hinnan. Kilpailun osallistujayhtiöt ovat osallistuneet tietäen hinnan, joka on kaikille sama, ja pyrkien toteuttamaan mahdollisimman vähähiilisiä ja muutoin kilpailun kriteerien mukaisesti laadukkaita ehdotuksia. Esittämään tällaisia. Tällöin sillä, että mikä hinta asetetaan, niin se voidaan asettaa alemmas tai ylemmäs. Se rajaa silloin sitä, paljonko kilpailuun osallistuvat yhtiöt ovat valmiita satsaamaan laadullisiin seikkoihin, joita kilpailulla haetaan. Tässä tapauksessa erityisesti vähähiilisyteen. Siinä mielessä en näe, että tämän kohteen kohdalla olisi olennainen ongelma, onko arviokirjan arvio tarkalleen kohdallaan. Se vaan vaikuttaa siihen, mitä kilpailusta on opittu.

Sinänsä ehdotuksesta useampikin oli monella tapaa ansiokkaita, mikä viittaa siihen, että ehkä ei ylihinnoiteltu. Mutta jos menikin halvalla, niin se on silloin tarkoituksellista mahdollisuutena saada lisää ymmärrystä alalle ja Helsingin kaupungille, miten teemme vähähiilistä, tiivistä kaupunkia.

Ledamoten Björn Månsson

Kiitos, puheenjohtaja.

16.3.2022

Jos ei tule viranhaltijoiden tai pormestariston vastauksia tähän, niin minäkin allekirjoitan tämän aloitteen, niin sitten on pakko saada vastaus joskus.

69 §

Esityslistan asia nro 12

MELLUNKYLÄN OUNASVAARANTIE 2 JA PALLAKSENTIE 1 JA ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12421)

Valtuutettu Risto Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä kaava on hieno kaava ja erittäin merkittävä kaava. Ehkä yksi merkittävimmistä asemakaavoista, mitä olen itse ollut käsittelemässä jo kuuden vuoden ajan. Tämä kaava on polveillut mielenkiintoisia polkuja. Se on palautettu kaupunkisuunnittelulautaukselle, ei vaan kaupunkiympäristölautakunnassa aikoinaan, ja kaavan etenemistä ja koko hankkeen etenemistä seurataan mielenkiinnolla useissa taloyhtiöissä. Hanketta on kutsuttu ensin purkavaksi saneeraukseksi, mutta sen nimi on muuttunut purkavaksi uudisrakentamiseksi matkan varrella. Tämän kaavaprosessin ansiosta myös asunto-osakeyhtiölakia on muutettu. Tämä oli nimitäin moottorina lakialoitteeseen, joka tehtiin eduskunnassa aikoinaan.

Tämä on myös yksittäisenä kaavana Helsingissä sillä tavalla merkittävä, että metroaseman viereen, ja vierestä menee myös tulevaisuudessa Raide-Jokeri 2, asukasmäärän lisäys tulee olemaan noin 1 750 henkeä. Tässä on otettu hiilineutraalius hyvin huomioon. Korttelialueen lämmitys- ja viilennysenergia tuotetaan hiilineutraalisti.

Tämä kaavan valmistelun merkitys näkyy muun muassa siinä, kun katsoitte sitä kaavaselostusta siellä, niin sieltä löytyy takaa yli 200-sivuisen dokumentti tai useampikin dokumentti. Ja näin tämä on myös lautakunnassa hyväksytty yksimielisesti, ja käsittääkseni myös kaupunginhallituksessa tämä hyväksyttiin yksimielisesti. Helsingissä tällä asemakaavalla on merkittävä vaikutus, ja sillä on myös merkitystä valtakunnallisesti. On hienoa, että nyt tämä kaava on meillä käsitteilyssä tänään.

16.3.2022

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos myös valtuutettu Rautavalle pitkäjänteisestä työstä, jotta on saatu tämä lakimuutos aikaiseksi ja nyt tämä Mellunmäen kaava myös eteenpäin. Olen täysin samaa mieltä siitä, että tämä on onnistunut kaava, ja tietenkin myös asukkaiden näkökulmasta parantaa asumisen edellytyksiä, kun asuntoihin saadaan tärkeät hissit täydennysrakentamisen tai uuden rakentamisen myötä. Mellunkylän aluehan tulee kehittymään ihan valtavasti tulevina vuosina. Itse toivon, että Vantaan raitikka tulee toteutumaan, ja sitä kautta myös Mellunmäen metroasemasta tulee joukkoliikenteen solmukohta, jossa on ihan uudenlainen kysyntä palveluille, sekä yksityisille että julkisille palveluille. Sen kautta on järkevää, että Mellunmäen keskustaan, hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle rakennetaan tehokkaasti.

Tietenkin pieni kritiikki ja asia, jota me ollaan myös lautakunnassa puhuttu, on se, että kun tässä nyt puretaan rakennuksia, niin kuinka ekologista tai ympäristön kannalta järkevää se on. Tietenkin tässä on ihan aito kritiikin paikka. Samaan aikaan tietenkin voi sanoa, että kun näin hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle rakennetaan tehokkaasti ja tarjotaan yhä useammalle ihmiselle mahdollisuus asua lähellä pikaraitikkaa tai metroa, niin sekin säästää ympäristöä. Näin ollen on järkevää, että me rakennetaan uusia, ekologisesti kestäviä ja laadukkaita asuntoja myös Mellunkylään.

Ledamoten Marcus Rantala

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä kaava on tärkeä monista syistä ja edustaa uudenlaista ja myös rohkeata ajattelua, missä kaikki voittavat. Tämä on ollut pitkä prosessi. On tarvittu lainsäädäntömuutoksia ja muutenkin sinnikkyyttä. Kiitos kaikille niille, jotka ovat vieneet asiaa johdonmukaisesti eteenpäin. Valtuutettu Rautava on yksi niistä.

Värderade ordförande.

16.3.2022

Bostadsbolagen inledde för 10 år sedan en kartläggning av alternativa lösningar till rörsaneringar och andra kostsamma kommande nödvändiga grundreparationer. Hade man investerat i nödvändiga reparationer i dessa 60-talshus hade kostnaderna klart överstigit marknadspris för bostäder i Mellungsbacka. Bostadsägarna hade med andra ord inte fått tillbaka sina nyinvesteringar, för att inte tala om de initiala investeringarna.

Modellen som nu föreligger är verkligen en win-win-modell. Helsingfors stad kan förtäta stadsstrukturen med ett stort antal nya bostäder inom ramen för befintlig infrastruktur och nära metrostationen. Investeringarna erbjuder de nuvarande bostadsägarna ett mycket konkurrenskraftigt pris för sina bostäder den dag stadsplanen vunnit laga kraft.

Noteras bör att 100 procent av aktieägarna i det husbolag som berörs har godkänt upplägget, efter år av behandlingar på bolagsstämmor och diskussionstillfällen. Styrelserna i husbolagen borde faktiskt tilldelas en medalj för allt det frivilligarbete de lagt ned på processen med starkt stöd av den tysta majoriteten av aktieägare, men under tidvis mycket spott och spe av en försvinnande liten minoritet.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Yhdyn edellä puhuneiden valtuutettujen kiitoksiin tätä hanketta kohtaan ja arvioihin sen merkittävydestä. Purkava uudisrakentaminen on melko pienessä roolissa ollut vielä meillä Helsingin täydennysrakentamisessa. Se todennäköisesti tulee jatkossakin olemaan melko pienessä roolissa, koska suurimpaan osaan paikoista se ei sovi kovin hyvin. Mutta on erittäin arvokasta, että paikoilla, jotka ovat erittäin hyvien liikenneyhteyksien päässä ja joissa nykyinen rakennuskanta on melko väljä ja ei kovin hyväkuntoista, niin silloin se tarjoaa erittäin hyviä mahdollisuuksia – kuten tässä.

Silloinkin tärkeä korostettava yksityiskohta tässä on, että hankehan perustuu taloyhtiöiden omaan päätökseen. Kaupunki ei missään päin Helsinkiä tulee sanomaan, että nyt viemme tonttine ja puramme talonne, vaan asukkaat ovat demokraattisesti neljän viidesosan enemmistöllä tai joissakin taloyhtiöissä kai jopa yksimielisesti päättäneet suostua tähän hankkeeseen. Ja saaneet ymmärtääkseni ihan hyvän hinnan asunnoista, jotka on myyty.

16.3.2022

Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kivekäs arveli, että on lähes yksimielisesti, niin näissä taloyhtiöissä kaikki osakkaat ovat yksimielisesti päättäneet olla tämän hankkeen takana. Mielestäni sekin on todella merkittävää. Myös tuo oli tärkeätä, mikä otettiin edellisissäkin puheenvuoroissa esille, että taloyhtiöt ovat itse olleet tässä aloitteellisia. Eli voidaan sanoa, että he ovat olleet sen asunto-osaakeyhtiölain muutoksen takana ja moottoreina.

Kiitos.

Valtuutettu Osmo Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun me täällä niin harvoin kiitämme toisiamme ja varsinkin kiitämme toisiamme muista ryhmistä, niin täytyy kiittää Risto Rautavaa siitä, että hän on kyllä ollut tässä asiassa erittäin sitkeä. Mun täytyy sanoa, että multa olisi varmaan jossain prosessin vaiheessa usko mennyt, mutta vaikeuksien kautta voittoon.

Kiitos.

70 §

Esityslistan asia nro 13

MELLUNKYLÄN AARTEENETSIJÄNTIE 2–4 ASEMAKAAVAN MUUTOS (NRO 12717)

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä samat henkilöt on äänessä, mutta on pakko kehua myös tätä kaavaa. Tämähän oli tietysti yksimielinen lautakunnassakin, mutta

16.3.2022

---

edelleenkin hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle. Sen haluaisin vielä nostaa tässä Aartenetsijän tapauksessa, että siinä on upea Aartenetsijän puisto ja puro, jota on kunnostettu vuosien varrella. Siinä on ollut asukkaat erittäin aktiivisesti mukana, jotta siitä on saatu viihtyisä ja aluetta laajasti palveleva. Teimme lautakunnassa tai tein lautakunnassa esityksen, jossa puistosta pyritään pitämään mahdollisimman pitkälle huolta uuden rakentamisen edetessä ja ihan rakentamisen aikaistenkin töiden aikana, jotta asukkaiden rakentama ja erittäin suuresti arvostama puisto ei kärsi rakentamisesta millään tavalla. Tämä esitys hyväksyttiin yksimielisesti, joka sekin korostaa sitä, että puisto on erittäin arvostettu ja pidetty. Se halutaan säilyttää jatkossakin tärkeänä ihmisiä kokoavana paikkana.

Valtuutettu Risto Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

On helppo taas yhtyä valtuutettu Heinäluoman esittämiin ajatuksiin tästäkin kaavasta, joka on myös omasta mielestäni erittäin hyvä. Tämähän on sellaisessa paikassa, että tuolta edelliseltä kaava-alueelta näkyy tähän samaan. Eli nämä on aika lähekkäin siinä, ja nämä molemmat parantaa Mellunmäen ilmettä merkittävästi.

Joku voi ehkä kiinnittää huomiota siihen, jotka ovat perehtyneet näihin asiakirjoihin, että nämä rakennukset, jotka siellä tällä hetkellä on, on rakennettu 80-luvulla. Ja nytkin tässä toteutetaan purkavaa uudisrakentamista, joka varmaankin johtuu suurelta osin siitä, että ne on, rohkeiden sanoa näin, että ne ovat huonosti rakennettuja tietysti. Mutta tämä kaava, mikä tässä on, niin todellakin lautakunta yksimielisesti hyväksyi, ja tämä on mielestäni erinomainen kaava.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on kohdissa 12 ja 13 kehuttu kovasti, kuinka tämä alue saa kasvojenkohotuksen ja täydentyä mukavalla tavalla, ja puhuttu myös palveluiden parantumisesta. Mä olisin kysynyt oikeastaan apulaispormestari Arhinmäeltä, onko kenties hänellä tai jollain muulla tässä salissa tietoa. 2013 kulttuuri- ja kirjastolautakunta, siis silloin kun vielä semmoinen oli olemassa, on lausunut Mellunmäen kirjastopalveluista hyvinkin selkeän viestin ja niiden tarpeellisuudesta. Alueen asukkaat ja aktiivit

16.3.2022

---

on ollut tämän asian puolesta monta vuotta hyvin paljon tai on nostaneet asiaa esiin, ja nyt se on ilmeisesti lakaistu jonnekin. Viitataan tässä valtuutettu Heinäluoman puheenvuoroon siitä, että tämä voisi parantaa myös julkisia palveluita alueella, ja sitä me kaikki toivotaan. Ihan samalla tavalla tämä alue tarvitsee niitä kuin lisää tehokasta asumista. Tämä kohta on se, jos jokin, rakentaa, eikä vanhat aarniometsät.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Olen keskustellut kirjastojohtaja Katri Vanttisen kanssa alueesta, ja olemme yhdessä todenneet sen, että pienimuotoinen kirjasto voisi olla hyvä alueella, jos siihen löydetään sopivat tilat. Tietämättä tästä vuoden 2013 päätöksestä kävimme tämäntyyppisen keskustelun noin kuu-kausi sitten.

71 §

Esityslistan asia nro 14

LAAJASALON JOLLAKSENTIE 64:N ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12680)

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämän ehdotuksen perusteluiden mukaan kyse on siis nykyisestä lähivirkistysalueesta. Tässä sanotaan, että suunnitellut kerrostalot, että se rakentaminen ei nousisi olemassa olevien rakennusten räystäslinjaa tai puiden latvoja korkeammalle. Kävin itse paikan päällä, ja Jollashan on suurimmaksi osaksi pientalovaltaista aluetta. On totta, että viereisellä tontilla on kerrostaloja, mutta nyt suunniteltu kaavamuuotosalue on kohdassa, jossa Jollaksentie nousee naapuritonttia korkeammalle. Eliikkä on selvää, että kun tähän kaavallaan korkeampia taloja, niin ne tulee

16.3.2022

---

nousemaan sekä puuston että ympäröivän rakennuskannan yli ja muutamaankin myös ilmettä mereltä päin katsoen.

Päätösehdotuksessa tarkoitettu alue, kun se on nyt merkitty asemakaavaan lähivirkistysalueeksi, tulisi mielestäni säilyttää sellaisenaan. Kyseessä on arvokas luontoalue, eikä Helsingin oman strategian mukaan arvokkaille luontoalueille tule osoittaa rakentamista. Luonnonkaunis, merellinen kilpikaarnamäntymetsä tulee säilyttää tuleville polville. Sen vuoksi esitän päätösehdotuksen hylkäämistä.

Kiitos.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin kunnianhimoisten asuntorakentamistavoitteiden ja luonnon-suojelun yhteensovittaminen on herkkää ja tapauskohtaista tasapainoilua. Tähän ristiriitaan törmäämme joka puolella Helsinkiä, tällä kertaa Jollaksessa. Kiitos Jollaksen asukkaille, jotka ovat olleet aktiivisia kaavaprosessissa. On tärkeää, että jatkossa Jollaksen ainutlaatuisista metsä- ja rantamiljöötä ei nakerreta enempää.

Koronapandemian myötä lähiluonnon arvostus on noussut korkeammalle kuin koskaan. Luonnon monimuotoisuuden hupeneminen on yksi suurimpia haasteita globaalistikin. Luonto on helpompi suojella kuin yrittää palauttaa sitä rakentamisen jälkeen. Kaupunkiympäristölautakunnan jäsenenä tiedän, että käytämme Helsingin päätöksenteossa paljon aikaa ympäristö-, luonto- ja ilmastovaikutusten arviointiin. Arvioimme viherkertoimia, kaavojen vaikutuksia eläin- ja kasvilajeille, laskeamme puiden määrää. Silti asukkaamme usein kokevat, että juhla-vissa luonnonsuojelupuheista huolimatta kaavoituspäätöksillä nakerretaan luontoa ympäri kaupunkia. Näin myös Jollaksentiellä. Siksi meidän pitää etsiä yhä parempia tapoja saada asukkaiden ääni kuulumaan kaavoituksessa.

Helsingin asukasmäärä kasvaa. Uudisrakentamisella olemme pyrkineet pitämään asumisen hintaa kohtuullisempaan. Mitä tiiviimmin ja korkeammalle rakennamme, sitä enemmän luontoa säästyy muualta. Lisärakentamiseen liittyy ajatus siitä, että kasvavan asukasmäärän myötä palvelut paranevat, ja tämän pitää näkyä jatkossa myös Jollaksessa esimerkiksi sujuvampien julkisen liikenteen yhteyksien muodossa Herttoniemeeseen ja Kruunusiltaojen spåralle.

16.3.2022

Myös kerrostaloissa on eroja. Emme halua Helsinkiin lisää gettokerrostaloja, vaan viimeisimpien standardien mukaisia arkkitehtuurillisesti innostavia, toimivia, yhteisöllisiä, energiatehokkaita asuintaloja.

Valtuutettu Marko Kettunen

Kiitoksia.

Tein ponnin, joka ei liity erityisesti juuri tähän kaavamuutokseen. Se liittyy myös tähän kaavamuutokseen ja lisäksi kaikkiin muihin kaavamuutoksiin, mitä täällä käsitellään. Mä olen huomannut, että täällä käydään paljon tunteikkaita puheenvuoroja. Uutena varavaltuutettuna enimmäkseen ne viestit, jota kaupunkilaisilta tulee, koskee tavalla tai toisella lähiluontoa. Mä ajattelisin, että me tarvitaan lisää objektiivisia mittareita, jotta me pystytään tekemään hyviä päätöksiä näissä. Sen takia ehdottaisin, että kaupunki perustaisi tai kehittäisi jonkunlaisen lähiluontoindeksin, joilla kaupungin eri alueita voitaisiin verrata keskenään. Eli tässä on ponsi, mä luen sen nyt:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunkiympäristön toimiala selvittää mahdollisuutta kehittää ja valmistella niin kutsuttu lähiluontoindeksi, jossa suhteutetaan kaavamuutosalueen väestömäärä, maa-alueen koko sekä rakennetun alueen ja luontoalueiden määrä, joiden avulla Helsingin eri alueita voidaan vertailla keskenään kaavamuutoksista päätettäessä. Tällainen indeksi olisi tärkeä kaupunkilaisten yhdenvertaisuutta varjellessa.

Kiitos.

Valtuutettu Jenni Pajunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos valtuutettu Kettuselle mielenkiintoisesta ponnesta. Haluaisin kysyä, miten ehdotettu indeksi suhtautuu meillä käytössä olevaan viherkerroinjärjestelmään.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

16.3.2022

Marko Kettusen ponsi on hyvää tarkoittava, mutta hän ei ehkä ota sitä tehdessään huomioon sitä, että alueet ovat luonteeltaan hyvin erilaisia. Jos puhutaan lähialueista tai vaikka jostain Jollaksesta, niin siellä tämän kaavamuutoksen jälkeenkin on tietenkin merkittävästi enemmän viheralueita per asukas tai rakennettu ympäristö kuin vaikka Kampissa tai jossain muissa alueissa – ja hyvä niin. Jos me lähdetään yhdenvertaisuutta hakemaan tällaisella indeksillä, sen seuraus saattaisi olla erityisen hankala juuri niillä alueilla, joissa meille kaikille yhteiset luontoarvot on merkittävästi esillä.

Meidän täytyy ymmärtää se, että arvokasta luontoa on toisissa kohtaa kaupunkia enemmän ja sitä pitää siellä suojella enemmän kuin vaikka keskustassa. Siellä sitä on lähtökohtaisesti vähemmän, koska keskusta on enemmän rakennettua ympäristöä. Siellä on puistoja, mutta ei niinkään luonnon monimuotoisuutta samalla tavalla kuin Jollaksessa tai Vuosaassa. Eli ponsi on hyvää tarkoittava, mutta se ei ole kauhean hyvä idea.

Kiitoksia.

Valtuutettu Teija Makkonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunkistrategia linjaa, että kaupungin kasvu vaatii tiivistymisen ja lähiluonnon arvojen yhteensovittamista. Se linjaa myös, että kunnianhimoisen täydennysrakentamisen tulee olla tasapainossa lähiluonnon kanssa. Helsingin tehokaavoituksessa ei kuitenkaan huomioida asumisen inhimillistä mittakaavaa, lähiympäristön vehreyttä eikä virkistysmahdollisuuksia riittävällä ja asukkaita tyydyttävällä tavalla. Lähiluontoa ja kaavoitusta voitaisiin hyvin tarkastella ponnessa ehdotetun lähiluontoindeksin kautta, jos sellainen onnistuttaisiin muodostamaan.

Valtuutettu Pajunen kysyi, miten suhtautuu viherkerroinjärjestelmään. Se voitaneen samalla selvittää. Valtuutettu Rantanen sanoi, että eri alueilla luonnollisesti se indeksi voi olla erisuuruinen, elikkä määritelmänään sen ei tarvitse olla samanlainen joka alueella.

Siten kannatan valtuutettu Kettusen hyvää pontta.

Kiitos.

16.3.2022

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Olemme tässä Jollaksen asiassa taas kerran erittäin vaikeassa tilanteessa, koska tässähän on yksityinen tontti ja ihmiset haluavat rakentaa siihen. Me asumme miljoonakaupungissa, jonka pitää kasvaa. Nyt jos me suostumme siihen, että kun on luonnonkaunis paikka niin kuin tässäkin ja emme siihen mitään rakenna, seuraavaksi myös Malmin lentokenttä täytyy peruuttaa, Koivusaari täytyy peruuttaa. Kaikki meidän aikaisemmin tehdyt suunnitelmat on samalla periaatteella käsiteltävä. Joten en ole mukana hylkäysehdotuksessa enkä myöskään ponnassa.

Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Toki minullekin sopii Malmin lentokenttäpäätöksen pyörtäminen sen kaavoituksen osalta. Mutta mitä Asko-Seljavaara mainitsi yksityisestä tontista, johon ihmiset haluaa rakentaa, niin on totta, että se on yksityinen. Se on SOK:n, mutta siellä tosiaan ei ole mitään ihmisiä taustalla rakentamassa, vaan SOK, jonka sivuilta katsoin heidän luontoteemojaan. He kirjoittaa: "Teemme Suomesta parempaa paikkaa elää. Kohti kestäväää kasvua luonnonvaroja kunnioittaen. Otamme valinnoissamme huomioon luonnon ja ilmaston. Päätöksemme auttavat erilaisia elinympäristöjä ja lajeja säilymään." Nyt meillä olisi mahdollisuus auttaa SOK:ta tässä tehtävässä ja saada elinympäristöä ja lajeja säilymään.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Mä en ole kyllä Ruohosen kanssa samaa mieltä tässä asiassa, koska tämä on juuri tyypillinen nimby-asia, että sitten kun joku sillä alueella ei halua sinne yhtään lisää rakentamista, niin sitten hän vetoaa tähän, että se on luontoalue ja siihen ei saa rakentaa. Tämä on liian vaarallista ruveta peruuttamaan selkeästi jo suunniteltuja alueita.

16.3.2022

Valtuutettu Pirkko Ruuhonen-Lerner

Kiitos, puheenjohtaja.

Musta on hirveän tärkeää, että me keskustellaan näistä uusista asema-kaavoista, jotka muuttavat pysyvällä tavalla maisemia, luontoarvoja ja ennen kaikkea ihmisten elinympäristöä ja heikentävät siihen liittyvää hyvinvointia. On näitä erittäin kauniita kallioita, metsiköitä. Kerran kun ne pistetään nurin, niitä ei ikinä saada takaisin ennalleen. Helsingin kaupungissa riittäisi vaikka kuinka paljon rumia alueita – teollisuusalueita, kaikenlaisia satamia ynnä muuta – joita voi kaavoittaa asumista varten, mutta ihmisen kokoisena.

Kannatan lämpimästi valtuutettu Laura Korpisen erittäin hyvin perusteltua hylkyesitystä. Toivon, että se saa mahdollisimman laajaa kannatusta täällä valtuustossa.

Olisi tärkeätä, että nyt kun meitä on paljon uusia valtuutettuja täällä, niin meille järjestettäisiin jonkinlainen seminaari, yhteinen tilaisuus, jossa meille kerrotaisiin hieman näitä kaavoitusasioita ja visioitaisiin, mitä tänne on tulossa. Sitten voitaisiin ehkä etukäteen vaikuttaa niihin suunnitelmiin, mieluummin kuin näin valtuustossa, jossa ikään kuin pitäisi viimeinen leima iskeä paperiin. Toivoisin tämmöistä etukäteistä käsittelyä enemmän kuin nyt on.

Kiitos.

Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Mun vastauspuheenvuoro oli itse asiassa Asko-Seljavaaralle, mutta myöhästyin napin painamisesta. Nyt käsillä olevan kaavan osaltahan kyse ei ole mistään peruuttelusta, vaan se on lähivirkistysalueeksi nyt kaavoitettu. Toivon sen sellaisena pysyvän. SOK kun on mennyt sellaisen tontin ostamaan, niin heidän luulisi ymmärtävän, mitä he ostaa, kun he on ammattimaisia toimijoita. Siinä mielessä toivon kannatusta.

Kiitos.

16.3.2022

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Itse toimin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan puheenjohtajana, ja siellä, kuten muissakin lautakunnissa, on suhteessa meidän valtuutettujen määrään puolueet edustettuna. Lähtökohta, ainakin itse oon aina ajatellut, että pyrittäisiin käymään asioita siellä läpi, niin että jos on isoja ja tunteita herättäviä asioita, niin niistä keskusteltaisiin etukäteen. Tarvittaessa jää pöydälle, valtuustoryhmät voi käsitellä, jotta jo siinä vaiheessa tulee erilaiset näkemykset. Silloin ne parhaiten myös vaikuttavat siihen, minkälainen lopputulos päätöksestä on. Esimerkiksi tämä kaava ymmärtääkseni on ollut yksimielinen niin kaupunkiympäristölautakunnassa kuin kaupunginhallituksessa, jossa on myös perussuomalaisten edustajat. Eli tätä työtä tehdään pitkin matkaa. Valtuusto on vasta pääteipiste sille laajalle työlle, jossa me kaikki valtuustossa edustettuna olevat puolueet olemme mukana.

Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Munkin täytyy kysyä arvoisilta valtuutetuilta, jotka ovat tämän vastaehdotuksen ja palautuksen tehneet, että onko jotain alueita, mihin te näette, että Helsingissä voi kuitenkin rakentaa. Olen tällä kaudella huomannut, että olette useammasta tehnyt samanlaisia ehdotuksia. Onko joku alue, mihin saa rakentaa, ilman että tarvitsee aina tehdä tämmöistä ehdotusta? Olisi tietysti hyvä, niin kuin Arhinmäkikin toivoi, että teidän ryhmässä voitaisiin käydä vähän läpi tätä etukäteen, että olisitte samassa linjassa lautakunnassa ja valtuustossa. Että joku logiikka. Valtuustohan on ollut kohta sata vuotta olemassa. Ei se voi valtuustokausittain aina aloittaa alusta, vaan jatkumo on aina sieltä asti kun toimintaa on ollut täällä. Mä en ihan tätä kritiikkiä ymmärrä, että kaikki pitäisi aloittaa aina uudestaan, kun kausi vaihtuu.

Apulaispormestari Nasima Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuten huomaatte, apulaispormestari Sinnemäki on virkamatkalla, joten pyrin tässä lyhyesti vastaamaan joihinkin kysymyksiin. Ehkä sellaisen käsityksen, minkä valtuutettu Korpinen nosti esiin, eli kerroitte, että

16.3.2022

---

rakennukset... Tässä rakennukset eivät tosiaankaan nouse korkeammalle kuin naapuritalot. Tämä suunnitelma on tutkittu, ja se on kaavalla määritelty, joten sen halusin ainakin tähän keskusteluun korjata.

Tosiaankin rakennettava alue on yleiskaavan mukainen, ja kuten apulaispormestari Arhinmäki sanoi, tämä on yksimielisesti mennyt läpi sekä lautakunnassa että kaupunginhallituksessa. Ja luontoarvoista täälläkin on jälleen kerran käyty hyvää ja arvokasta keskustelua.

Valtuutettu Marko Kettunen

Palaan tuohon äskeiseen vielä. Valtuutettu Rantaselle kommentoisin. Jos meillä on tietoa lisäävä indeksi tai mittari, niin sehän ei tarkoita sitä, että sitten meidän pitäisi tasoittaa kaikkien alueiden lähiluontoalueet sen indeksin perusteella. Mutta se helpottaa meidän päätöksentekoa täällä salissa. Lisäksi se helpottaa, kun me keskustellaan kaupunkilaisten kanssa ja joudutaan perustelemaan näitä usein aika hankaliakin kaavoituspäätöksiä. Kaikki me halutaan ja rakastetaan lähiluontoa. Siitä ei varmasti ole kysymys. Mutta jos meillä on mittari, jolla me saadaan lisää tietoa, objektiivista, vertailtavissa olevaa, yhteismitallista tietoa, niin se luultavasti helpottaa meidän kaikkien elämää.

Asko-Seljavaaralle vielä kommentoisin, että teidän kannattaisi ilman muuta tätä pontta kannattaa ainakin.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Mä yritän vaan sanoa sitä, että esimerkiksi tässä kyseessä olevassa kohteessa, Jollaksessa, niin jos tällainen indeksi olisi, voitaisiin varmasti todeta, että siellä on tuon jälkeenkin, kun kaava tehdään, merkittävästi vahvempi viheraluemäärä ja luontoarvojen määrä suhteessa kuhunkin asiakkaaseen tai asukkaaseen nimenomaan. Tämmöinen indeksi toisi hiukan harhaisen vertailukuvan. Kun tässä käytettiin perusteluna sitäkin, että yhdenvertaisuutta haetaan, niin silloin se yhdenvertaisuus vääjäämättä tulisi käytännössä tulkittua niin, että sinne, missä on paljon luontoarvoja, nimenomaan pitäisi rakentaa lisää. Jos me ajatellaan luonnonystävänä asiaa, niin me ei varmaan haluttaisi sitä. Eikä se olisi oikein niille asukkaillekaan, jotka ovat valinneet kohteensa sen takia, että se on harvemmin asutetummassa kohdassa Helsinkiä ja sisältää luontoarvoja johtuen sen maantieteellisen paikan suhteen. Ei voida

16.3.2022

---

rakentaa sellaista yhteismitallista indeksiä, joka asettaisi kansalliset yhdenvertaiseen asemaan, ilman että siinä otettaisiin huomioon näiden alueiden todellinen luonne-ero.

Valtuutettu Teija Makkonen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Itse en ainakaan näe tässä kohtaa, että tämmöinen indeksi mitenkään, että puhutaan yhdenvertaisuudesta, etteikö alueellisesti meillä voisi olla kuitenkin eroja. Onhan meillä nytkin jo, että keskusta-alue aivan erilainen kuin joku pientaloalue Puistolassa. Eihän tämä sitä tarkoita. Niemenomaan tämä indeksi lisäisi tietoa ja helpottaa päätöksentekoa. Edelleenkin kaupunkia kehitetään alueittain, niin kyllähän näille alueille voidaan määritellä erilaisia indeksilukuja.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

En ota suoraan tähän kaavaan kantaa, paitsi sen osalta että kun viheralueita nimenomaan ymmärtääkseni kaupunkikin haluaa suojella ja sitä luontoa myös tässä kaupungissa. Mutta minusta tämä kaikki lähtee AM-ohjelman asuntotuotantotavoitteesta. Siellähän se lukee, paljonko pitää rakentaa. Nyt kun me katsotaan viimeistä kahta vuotta, niin ensinnäkin minun ymmärtääkseni tilanne on ollut se, että kaupungistamme valitettavasti muuttaa yhä enemmän ihmisiä pois. Esimerkiksi jos katsotte Oikotieltä, niin siellä on tällä hetkellä yli 5 000 vapaata asuntoa vuokrattavana Helsingistä. Tämä tilanne vaan tekee sen, että kyllä tässä kaupungissa pitäisi kai elää myös ajassa, eikä niin, että pidetään tiukkapipoisesti kiinni jostain tietystä, joka meillä itse asiassa on hyvinkin ylimitoitettu asuntorakentamisen tavoite. Niistä pitäisi lähteä tulemaan alaspäin, jolloin myös luontoa ilman muuta säilyy kaupungissa, kun me emme rakenna joka paikkaa täyteen. Etenkään silloin jos meillä ei tarvetta asunnoille ole siinä määrin kuin se on ehkä näyttänyt muutama vuosi sitten.

Jos me jatketaan tällä samalla tavalla, että meidän kadut on turvattomia, koulut on turvattomia, meillä uupuu palveluita, palvelut sakkaa, niin veikkaanpa vain, että emme tule tätä suuntaa myöskään

16.3.2022

---

kääntämään. Siinä mielessä tässä ei pitäisi ehkä katsoa yhtä yksittäistä kaavaa, vaan pikemminkin kokonaistilannetta ja kokonaiskuvaa, ja poh-tia, onko tällaisessa ideologisessa kaupungin kasvattamisessa yhtään mitään järkeä.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Me emme suinkaan rakenna kaikkea täyteen, vaan me rakennamme hyvin harkiten. Niin kuin meille kerrottiin, niin kuusi vuotta kestää siitä, kun joku kaava on aloitettu suunnitella, ennen kuin saadaan aloitettua se työ. Ei tässä mitenkään yhtäkkiä mitään ole rakennettu, vaan nämä on pitkien, pitkien suunnitelmien tulosta. Viime kokouksessa juuri me yhtäkkiä peruutimme nämä Stansvikinkalliot, joita oli vuosikausia suunniteltu. Mä olen kyllä ihan samaa mieltä apulaispormestari Arhinmäen ja valtuutettu Jalovaaran kanssa siitä, että täällä on uusia valtuutettuja, jotka ajattelevat, että nyt heidän tilaisuutensa on taas muuttaa kaikki. Ei me nyt olla ihan kaikkeen valmiita, mitä esitetään!

Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minkä takia me sitten pidetään vaaleja, jos kerran uusilla valituilla valtuutetuilla ei ole mitään merkitystä päätöksenteossa? Kyllä demokrati-aan kuuluu, että käydään vaalit, tulee uudet ihmiset valituiksi, ja silloin kun on päätöksentekotilanteita, kuten tämä, missä me nyt ollaan, niin silloin meillä on oikeus käyttää meidän ääntämme, joka perustuu niihin ääniin, mitä me ollaan kaupunkilaisilta saatu.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tästä viimeisestä puheenvuorosta olen valtuutettu Korpisen kanssa täysin samaa mieltä. Se on juuri näin. Lähinnä omassa

16.3.2022

---

puheenvuorossani nostin esille sen, kun tässä ryhmästänne valtuutettu Ruohonen-Lerner toivoi sitä, että valtuutetuille pidettäisiin seminaareja tulevista asioista, ettei niihin vasta täällä valtuustossa pääse ottamaan kantaa. Nostin esille sen, että lautakunnissa on kaikilla puolueilla sen mukaisesti, mikä on kannatus ollut vaaleissa, edustajia. Ainakin itse lautakunnan puheenjohtajana toivoisin sitä, että kaikki valtuustoryhmät käyvät isoista ja merkittävistä asioista etukäteen keskustelua, jotta puolueen kannat näkyvät jo lautakuntatasolla. Silloin ne myös vaikuttavat voimakkaammin todennäköisesti päätökseen kuin täällä valtuustotasolla, viime vaiheessa.

Valtuutettu Teija Makkonen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja

Valtuutettu Asko-Seljavaaralle haluaisin todeta, että oon kyllä aika eri mieltä tuosta, että kaupunkia rakennetaan hyvin harkiten. Muun muassa vanhan Puistolan pientaloalueella pyörii gryndereitä jalkautumassa yksityisille tonteille. En tiedä, onko kaupungin vai kymppin toimesta, mutta ei tämä kovin harkittua, hyvin harkittua toimintaa ole.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä jokaisen työn takana on vuosien suunnittelu. Ei niitä yhtäkkiä tempaista tohon niitä kaavoja, niin kuin te luulette. Kyllähän sen selvästi näkee, että uusi valtuutettu haluaa aina lyödä oman leimansa johonkin asiaan. Sitten aloitetaan kuunnella niitä asukkaita, ja sitten on erittäin vaikeaa muuttaa niitä, mitä he pyytävät. Kyllä nyt jotain harkintaa saisi olla.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Pajunen oli sitä mieltä, että nämä on jonkunlaisia "gettokerrostaloja". Mä en tiedä, mikä hänen käsityksensä on getosta. Mä ehkä enemmänkin olisin siitä huolissaan, että kenellä on fygyä muuttaa

16.3.2022

---

kyseisiin asuntoihin kyseiselle alueelle. En niinkään siitä, että Jollas gettoutuisi. Yksi, mitä Jollas ehkä tarttisi vähän enemmän, on kaupungin kerrostaloja. Niitä siellä ei ole kuin nimeksi. Mutta on täällä toki alueita, missä niitä ei ole laisinkaan, jos ihan tarkkoja ollaan. Tämänkokoinen tilkku jos olisi jossain muualla päin stadia, luultavasti kerroksia olisi puolet enemmän ja myös rakennusten tiheys olisi puolet enemmän. Että tältä pohjalta.

Itsekin oon sen puolesta, että rakennetaan mieluummin muuta kuin luontoa. Tässä se nyt ei ole lähdössä ihan lapasesta. Mutta jälleen kerran sellainen keskustelu, että jos tiettyyn alueeseen tässäkin kylässä osuu, niin siinä vaiheessa siitä kannetaan huolta, ja sitten on taas aluetta, mistä ei niinkään kanneta huolta, mistä pitäisi nähdä jonkun verran huolta vaikkapa sen eteen, mikä on ihmisten sosiaalinen asema alueella. Ihan mielenkiintoista jälleen kerran.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Kettunen nostaa ponnessaan esiin ajatuksen indeksistä siihen, paljonko lähiluontoa on. Ilmeisesti ajatuksella, että voimme arvioida sen objektiivisen tarpeen jotenkin. Valtuustostrategiassahan linjattiin, että Helsinki säästää arvokkaimmat luontoalueet. Tietääkseni tältä pohjalta on kaupunkiympäristön toimialalla valmisteltukin indeksiä. Toinen indeksin perustana on luontoalueiden arvo luontona. Ei se, onko niitä neliömetreinä kuinka paljon milläkin alueella. Tässä on taustalla se, että kaikki luontokaan ei ole samanarvoista. Tasainen, kuiva nurmikko moottoritien pientareella ei ole sama asia kuin 200 vuotta vanha metsä. Eikä niitä kannata verrata neliömetreinä ikään kuin ne saattaisivat olla. Vaan indeksin täytyy nimenomaan perustua siihen, missä on arvokasta luontoa, jota voidaan säästää. Sekään ei ole tasaisesti jatkautunut. Sitäkin on Kampissa vähemmän kuin muualla. Tätä työtä siis tehdään jo.

Valtuutettu Risto Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Yllättäen puhun tästä kaavasta, joka meillä on nyt käsittelyssä, ja totean, että tästä on tehty esimerkiksi tällainen ympäristöhistoriaselvitys ja sitä on perusteellisesti myös lautakunnassa käsitelty ja

16.3.2022

---

keskusteltu, jossa on useampien puolueiden edustajia tietysti taikka jäseniä, jotka on käyneet läpi tätä. Tämä on hyvin huolella arvioitu ja hyvin huolella myös katsottu, miten rakentaminen istuu ympäristöön. Tämän takia en tietenkään voi edes ajatella kannattavani tällaista hylkäysehdotusta. Samoin tuo ponsi on ehkä semmoinen asia, että en lähtisi ponnella näin merkittävää asiaa kuitenkaan ratkaisemaan. Asia vaatii varmaan vielä jatkokeskustelua, mutta tässä yhteydessä en kannata myöskään tätä pontta.

Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro)

Yritin itse asiassa saada vastausta aikaisempaan puheenvuoroon, mutta meillä on niin kauhean vikkellä puheenjohtaja täällä, niin perutaan tämä.

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Vielä kun puhuttiin tästä pitkällisestä aikataulusta, niin tämä kaavamuu-
toshakemus on tehty tammikuussa 2020. Onko sitten niin, että kun on
SOK ollut hakijana, niin on mennyt omasta mielestäni hyvin salama-
vauhtia.

Kiitos.

Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Samalla perun varsinaisen puheenvuoropyyntöni.

Pitää nyt kuitenkin muistaa, että jos asia intensiivisesti käsitellään, niin
tässä ei ole kyse hirvittävän mittavasta kaavasta. Vaikka ei ole niin
isosta kaavasta vaan kohtuullisen pienestä kaavasta kyse, niin nämä
selvitykset on kuitenkin hyvin huolella pystytty tekemään.

Kiitos.

16.3.2022

---

72 §

Esityslistan asia nro 15

VALTUUTETTU PIA PAKARISEN ALOITE OPPILAS- JA OPISKELIJAHUOLLON SÄILYTTÄMISESTÄ KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN TOIMIALALLA SOTE-UUDISTUKSEN JÄLKEENKIN

Valtuutettu Pia Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Harvoin jos koskaan olen näin kiitollinen ja iloinen sotepe-jaostolle, kaupunginhallitukselle ja kohta toivottavasti myös kaupunginvaltuuston päätöksen johdosta. Tämähän on ollut aika pitkälinen ja monipolvinen reitti, että ollaan päätyvässä siihen, että oppilas- ja opiskelijahuolto oikeasti jäävät kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle. Tämä on ollut opettajien toive, tämä on ollut psykologien toive, tämä on ollut ruotsinkielisten toive, että me saadaan edelleenkin turvattua psykologipalvelut suomen ja ruotsin kielellä lähellä koulua ja nimenomaan siellä kouluissa. Meillä koulupsykologeja on lähtenyt aika paljon kaupungin palveluksesta. Tämä ehkä on keino, millä me pidetään koulupsykologit Helsingissä ja toivottavasti myös houkutellaan niitä muista kunnista, joissa tämä sote-uudistuksen myötä ollaan toteuttamassa eri tavalla.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kanssavaltautetut.

Tulin ihan tänne eteen, kun huomasin, että tämä näyttää herättävän näin runsaasti keskustelua. En toisaalta ole yllätynyt siitä, koska koko sote-prosessin ajan tämä yksittäinen pieni – kuitenkin koko kokonaisuuteen nähden aika pieni – kysymys on herättänyt kokoaan huomattavasti enemmän keskustelua. Niin valtakunnan tasolla kuin meillä Helsingissäkin. Ja hyvin paljon erilaisia intohimoja. Sekä omassa työssä että luottamushenkilönä itseenikin on eri tahot ottanut huomattavan paljon tästä asiasta yhteyttä viime vuosien aikana.

16.3.2022

Sinänsä hieman ihmettelen sitä, että Helsingissä kaupunginhallitusryhmät yksimielisesti ovat päätyneet ratkaisuun, joka on täysin erilainen kuin se ratkaisu, joka valtakunnan tasolla on tehty. Siellä sen ovat tehneet hallituspuolueet yksimielisesti. Meillä enemmistö muodostuisi täälläkin, jos noudatettaisiin sitä samaa linjaa, jota valtakunnan puolella lainsäädännössä on sovittu noudatettavan. Perusteluja kummallekin ratkaisulle löytyy epäilemättä. Kysymys on enemmänkin siitä, mistä näkökulmasta asiaa halutaan katsoa ja ketä intressitahoa halutaan kuulla tässä asiassa. Minusta sekin on rehellisesti tunnustettava, että eri tahoilla on tästä asiasta hyvin erilaisia näkemyksiä, ja nyt on kysymys siitä, kenen näkemyksiä halutaan painottaa.

Väistämättä on kysyttävä myös, halutaanko tällä jollakin tavalla myös osoittaa, että me Helsingin teemme erilaisen ratkaisun kuin muualla tehdään. Mielestäni valtuutettu Pakarisen puheenvuorokin osoitti osittain sitä, kun hän sanoi, että jos me Helsingissä voimme vedota tai tietyllä tavalla työnantajana olla eri asemassa tässä, että houkuttelisimme koulupsykologeja nimenomaan sillä, että meillä koulupsykologit sijoittuvat eri hallintoon kuin muussa maassa. Minun mielestäni emme voi ajatella niin, vaikka täällä edustamme Helsinkiä ja olemme sydämellämme kaikin tavoin Helsingin puolella, että me haluamme jotenkin olla erilaisessa asemassa lähtökohtaisesti sen takia, että työnantajaimagomme olisi erilainen.

Ennen kaikkea mä olen huolissani siitä, että tässä keskustelussa aika voimakkaasti on ollut semmoinen näkökulma, että hallinnollinen sijoittuminen johonkin tai toiseen tahoon olisi se joka ratkaisisi sen, toimitaanko lasten ja nuorten hyvinvoinnin eteen parhaalla mahdollisella tavalla. Minusta tämä on erittäin huolestuttava näkökulma. Mä en kerta kaikkiaan voi ymmärtää sitä, että puhutaan me niistä ammattilaisista tai puhutaan me päättäjistä, niin me ajateltaisiin, että hallinto on se, joka ratkaisee, ratkaistaanko me arjessa ne kysymykset sillä tavalla, että lapset ja nuoret saavat parhaan mahdollisen tuen arjessaan. Että lasten ja nuorten mielenterveystyö tehdään niin hyvin kuin se kaikin mahdollisin resurssin voidaan tehdä. Resurssistahan ei ole kysymys silloin kun kysytään hallinnollista sijoittumista.

En tule tekemään tähän mitään vastaesitystä, ja olemme ryhmänä hyväksymässä tämän pohjan. Näen aivan turhaksi sen, että lähtisin tästä äänestytämään, mutta en voinut olla käyttämättä silti tätä puheenvuoroa tässä.

16.3.2022

Valtuutettu Sari Sarkomaa (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun lakiesitystä eduskunnassa käsiteltiin, valtaosa asiantuntijoista oli sitä mieltä, että tätä ei pidä siirtää sote-toimeen, koska tässä on kysymys lapsen normaalin kasvun ja kehityksen tukemisesta eikä mielen-terveysongelmien kitkemisestä. Toki oppilashuolto puuttuu laajasti kiusaamisen kitkemiseen, monien ongelmien kitkemiseen. Kun Peltokorpi kysyi, kenen näkökulmasta tätä katsotaan, niin kyllä tässä katsotaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin näkökulmasta. Tässä ollaan kuultu opettajia, koulutoimea, oppilashuoltoa, jotka työksensä huolehtivat lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja siitä normaalin kasvun kehityksestä. Oon tosi iloinen, ettemme uhraa oppilashuoltoa alueuudistuksen alttarilla. Iloit- sen tästä suuresti. Tämä on viisas päätös, ja toivon, että tähän päädy- tään yksimielisesti tässä valtuustossa hyväksymään tämä esitys.

Valtuutettu Laura Rissanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Sarkomalle äskeisestä puheenvuorosta. Kyllä mäkin vähän ihmettelen valtuutettu Peltokorven puheenvuoroa, ihan jos aja- tellaan edellistä hallituskautta ja silloista sote-uudistusta, jota Helsin- gissä myös vastustettiin, vaikka täällä oli paljon silloisiakin hallituspuo- lueiden jäseniä. Ei tämä musta... Tässä nimenomaan on ajateltu, kuten valtuutettu Sarkomaa toi, lapsia ja heidän saamiaan palveluita, jotka erityisesti korona-arjen jälkeen, niiden sujuvuus on aivan keskeistä.

Kun katsoo eri tahojen lausuntoja tästä asiasta, niin aika poikkeuksetta kannattivat sitä, että olisi koko sote-uudistuksessa annettu mahdolli- suus alueittain. Musta olisi ollut oikeasti niin hyvä, että jokaisella hyvin- vointialueella oltaisiin voitu päättää, mihin tämä kokonaisuus sijoittuu. Tällaiset yksioikoiset ratkaisut harvoin on hyviä.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos... Tai toivon, että valtuusto todella hyväksyy esitetyn ehdotuksen.

16.3.2022

Tässä täytyy miettiä, että kaiken toiminnan tavoite pitäisi olla aina lapsi ja se nuori. Eivät eri ammattiryhmät ja hallintotyöpaikkojen perspektiivi. Valtuutettu Peltokorpi korosti Helsingin tai kyseenalaisti Helsingin erilaisuutta. Helsinki on erilainen valtakunnallisesti. Paitsi lasten määrän suhteen myös maahanmuuttajien, pienipalkkaisten ja työttömien suhteellinen osuus, lasten erilaiset kielet, erityisoppilaspaiikkojen ja erityishoivan tarve, erityisopetuksen tarve on suhteellisesti suurempi kuin varmaan monessa muussa kunnassa Suomessa.

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin oikeastaan kiinnittänyt samaan asiaan huomiota kuin valtuutettu Sarkomaa. Jos hallituspuolueet olisivat eduskuntakäsittelyn aikana kuulleet sen palautteen, mitä eri asiantuntijatahot sanoivat, niin meillä olisi monta murhetta varmaan tulevaisuudessa eri tavalla. Rohkenenpa väittää, että myös muut hyvinvointialueet, jos heillä olisi valinnanvaraa, olisivat saattaneet päätyä tähän samaan ratkaisuun, mihin Helsinki nyt päätyy pitääkseen oppilashuollon tukipalvelut kaskon puolella.

Pidän vähän erikoisena tämäntyyppisiä puheenvuoroja, että ikään kuin me Helsingissä tekisimme jonkun hölmön ratkaisun, kun tosiasiaassa tämä koko uudistus, tässä olisi ollut monta asiaa ratkottavana jo eduskuntavaiheessa. Muun muassa rahoitus ja muun muassa tämä asia.

Kiitos.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvä valtuusto.

Päätämme tänään tosiaan, että Helsingissä koulupsykologit ja kuraattorit jatkavat työtään hallinnollisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Tämän lisäksi tarvitaan kuitenkin kehitystyötä ja muutoksia. Vihreille on tässä erityisen tärkeää, että lasten ja nuorten on saatava selkeästi enemmän mielenterveyspalveluita arkiympäristössään, koulussa. Kasvanut tarve mielenterveyspalveluille näkyy viime vuosien valtavissa lähetemäärissä erikoissairaanhoidon. Nykyiset mahdollisuudet tarjota jo varhaisessa vaiheessa perusterveydenhuollon tasolla hoitoa lieviin ja keskivaikeisiin mielenterveysongelmiin ovat aivan liian vähäiset. Tämän hallinnollisen päätöksen yhteydessä tehtiinkin myös tärkeät

16.3.2022

---

uudet poliittisen tason linjaukset mielenterveyspalvelujen parantamisesta kouluilla.

Jatkossa tarvitsemme koulujen ja sosiaali- ja terveystieteiden saumatonta yhteistyötä ja ennakkoluulotonta kehittämistä, jotta lapsille ja nuorille saadaan rakennettua toimivat perustason mielenterveyspalvelut. Kaupunginhallituksessa päätettiin, että oppilashuoltoon ja kouluterveydenhuoltoon tuodaan ja lisätään lyhytinterventioita eli keskusteluapua ja lyhytterapeuttista työskentelyä, jotta esimerkiksi ahdistuksesta tai masennuksesta kärsivä lapsi voi saada nopeasti apua ilman lähetettä tai pompottelua paikasta toiseen. Kouluterveydenhuollon ja oppilashuollon resursseja on myös kokonaisuudessaan lisättävä, jotta tämä saadaan laadukkaasti toteutettua.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut ovat olleet tärkeä painopiste jo viime valtuustokaudella. Ratkaisuja on haettu erityisesti hoitoketjun parantamiseen yhdessä HUSin kanssa. Muualla maassa koulupsykologit ja kuraattorit siirtyvät hyvinvointialueen palvelukseen, mutta Helsingissä meillä oli mahdollisuus pohtia tänne soveltuvinta ratkaisua. Hallinnollisesta ratkaisusta linjattiin kaupunginhallituksessa yksimielisesti, mutta palveluiden nykytilanteeseen tarvitaan väistämättä parannuksia, ja odotamme näitä molempien toimialojen yhteistyönä.

Lasten ja nuorten kannalta on tärkeintä, että kouluissa tehtävä ennaltaehkäisevä työ turvataan, mutta samalla rakennetaan kouluille toimivat matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut.

Valtuutettu Sanna Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Aiemmin Terhi Peltokorpi viittasi siihen, että tästä yhdestä asiasta on noussut suurin keskustelu Helsingissä, ja näin todellakin on. Ehkä se kuvastaa sitä, että tässä sote-uudistuksessa aika isoja asioita menee meiltä, mutta tässä kohdassa, kun palveluista pitäisi päättää hallinnollisesti, tämä on ollut Helsingissä hyvin, hyvin pitkälinen ja osin vaikeakin prosessi.

Itse olen edustanut tässä sellaista kantaa, että lapset ja nuoret tarvitsevat parempaa oppilashuoltoa ja parempia mielenterveyspalveluita myös omassa arkiympäristössään, koulussa. Siihen oltaisiin voitu edetä myös toista reittiä. Myös sote-palveluissa hallinnollisesti oltaisiin voitu muodostaa yhteinen ammattilaisten tiimi, ja samaan aikaan

16.3.2022

---

oltaisiin voitu päättää, että yhteisöllinen työ säilyy nykytasolla. Sillekin oltaisiin voitu päätöksessä aivan hyvin määritellä tavoitteet.

Tästä käytiin paljon keskustelua, ja itsekin tulin siihen lopputulokseen, että siihen voidaan myös päätyä toista reittiä. Mutta siihen kuuluu myös se, että tässä jonkun asian on muututtava. Nykytila ja sen sanominen, että hallinnollisesti asiat säilyy entisellään ja olemme säilyttäneet jotain loistavaa ja upeaa, niin siihen meidän ei pitäisi nyt mielestäni turvautua, vaan todeta, että tarvitaan paljon kehitystyötä sekä kaskossa että sotessa.

Mielenterveyspalveluita on saatava enemmän lasten ja nuorten arkeen. Vaatii todella paljon muutoksia, että lapset ja nuoret eivät joudu odottamaan tarvitsemaansa tukea ja apua niin kauan kuin tällä hetkellä. Kuten Reetta Vanhanen äsken hyvin mainitsi, niin tähän kuuluu myös se, mitä Helsinki nyt muuten lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa paljonkin korostaa, eli että varhaisemmassa vaiheessa saa keskusteluapua, myös lyhytterapiaa. Tähän meillä on oltava valmius kaikilla ammattilaisilla. Siellä on kouluterveydenhoitajia, koululääkäreitä, koulupsykologeja, koulukuraattoreita, erityisopettajia, tietenkin kaikkia muita opettajia. Kaikkia koulun aikuisia. Esimerkiksi muissa kaupungeissa on hyviä esimerkkejä siitä, miten kouluttamalla kaikkia koulun aikuisia vaikkapa lyhytterapeuttiin lyhytinterventiomenetelmiin on saatu hyviä tuloksia. Toivon, että tätä valmiutta Helsingissäkin löytyy. Ei jatketa tätä samanlaista pallottelua, kenen vastuulla se on, vaan rakennetaan yhdessä hyviä palveluita.

Tietenkin tämä tarvitsee yhteiset tavoitteet ja yhteiset rakenteet. Ehkä tämä on viestini sosiaali- ja terveys- ja toisaalta kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnille. Ensi vuonna meillä pitäisi olla yhteiset sitovat tavoitteet, jossa seurataan, miten tämä yhteistyö paranee, ettei jäädä jollain tavalla odottamaan, että se tapahtuu automaattisesti. Silloin pystytään seuraamaan, että todella ihan lasten ja nuorten arjessa tapahtuu etenemistä.

Toisaalta varmasti tarvitaan myös jonkinasteista lisäresursointia, mutta senkin nämä lautakunnat pystyvät mielestäni tekemään, kun rehellisesti katsovat, että kaikista näistä ammattilaisista on tällä hetkellä pulaa. Mutta esimerkiksi erilaisten näyttöön perustuvien menetelmien, joita on erittäin hyvin otettu käyttöön, joita juuri nyt valtakunnallisesti otetaan käyttöön ja tuodaan esimerkiksi Terapiat etulinjaan -hankkeessa, jota HUS vetää, jossa Helsinki on mukana, niin mitä niiden menetelmien ja sen osaamisen kautta voidaan muuttaa ihan

16.3.2022

---

nykyresurssein niillä aikuisilla, jotka lasten ja nuorten kanssa tälläkin hetkellä työskentelevät.

Toivon siis, että tämä johtaa johonkin huomattavasti uuteen ja parempaan ja lapset ja nuoret sen jo lähivuosina omassa arjessaan huomavat.

Kiitos.

Valtuutettu Pentti Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta eli oppilas- ja opiskelijaterveydenhuollosta eli opiskeluterveydenhuollosta on todettava, että sen ensisijainen tavoite on olla ehkäisevää toimintaa. Tässä on voimakkaasti painotettu mielenterveyspalveluja, ja niitä epäilemättä tarvitaan, mutta ne on tarjottava ensisijaisesti sosiaali- ja terveydenhuollosta sosiaalityönä, terveydenhuoltona, perusterveydenhuoltona, erikoissairaanhoidona. Mutta toki voidaan painottaa vahvasti kaskon, koulutuksen ja kasvatuksen, roolia siinä ja alan työntekijöitä.

Helsingin erilliskokous tekee sen, että Helsinki on ainoana alueena mahdollisuus tällaiseen ratkaisuun. Minusta on oikein hyvä, että sitä mahdollisuutta on käytetty ja harkittu sen käyttämistä. Helsinki alueena on jossain määrin erillinen. Samalla on todettava, että tämä ei kuitenkaan ihan täyttää vapautta esimerkiksi tällä alalla muodosta, vaan rahoitus opiskeluterveydenhuoltoon tulee edelleen valtiolta. Se täytyy erilliskokouksen kautta hoitaa kaskossa, ja sitä kautta tämä lähinnä lisää byrokratiaa.

Asia ei ehkä kaiken kaikkiaan näistäkään syistä ole kovin tärkeä, että kummassa se on. Jos se on kaskossa, jonka olen aivan valmis hyväksymään, niin se vaatii läheistä yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa. Jos se olisi sotessa, niin yhteistyötä olisi tehtävä vahvasti kaskon kanssa. Tämä on asian ydin, jota täällä edellisinkin puhujat ovat vahvasti kannattaneet. Yhteistyö on siis tässä asiassa voimaa.

Viimeksi haluan kiinnittää huomiota yhteen näkökulmaan, jota ei valmistelussa kylliksi tai onnistuneesti ole otettu huomioon. Olen siinä kaupunginhallituksen jaostossa, joka on lausuntoa valmistellut, ja sen yhteydessä esitin, että ratkaisun perustana tulee olla lapsen etu. Se on kuitenkin kaikkein keskeisin asia koko tässä hommassa. No, asia meni

16.3.2022

---

jossain määrin monimutkaiseksi, ja loppujen lopuksi siitä tilattiin konsulttiselvitys. Mutta mistä se otettiin? Se otettiin KPMG:ltä, joka on lähinnä tilintarkastukseen ja tämäntyyppiin asioihin erikoistunut yritys. Aika erikoinen ratkaisu, että lapsen etua pohditaan tällaisessa yhteydessä. Jos menee kyseisen yrityksen sivuille, niin tämä ei totisesti ole lainkaan sen osaamisen ydinaluetta. Kuitenkin olisi ollut käytettävissä erilaisia asiaa paremmin osaavia, vaikkapa yliopistoja tai muita tutkimuslaitoksia, joissa lapsen etua on selvitetty hyvin monipuolisesti.

No, ratkaisu varmaan on lapsen edun kannalta toteutettavissa näinkin, mutta pidän valitettavana, että se jäi ikään kuin lopullisesti selvittämättä.

Ledamoten Nora Grotenfelt

Tack, ordförande.

Vi vet att andelen barn och unga som mår psykiskt dåligt har stigit den senaste tiden. Vi vet också att prevention och tidig intervention är av allra största vikt för att förhindra att problem eskalerar, speciellt hos barn och unga. Tiedämme, että lasten ja nuorten psyykinen hyvinvointi on kärsinyt viime aikoina ja että huonosti voivien nuorten osuus on kasvanut. Tiedämme myös, että preventio sekä ongelmien varhainen tunnistaminen on ensisijaisen tärkeä asia eskaloitumisen ehkäisemiseksi, etenkin lapsilla ja nuorilla.

Man måste konstatera att det finns argument både för emot båda lösningsförslagen. Helsingin erillisratkaisun myötä oppilas, jolla lievät oireet tai ongelmat, saa apua mahdollisimman matalalla kynnyksellä ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Ratkaisu tuo myös paremmin tukea opettajille, joilla on jo nyt erittäin laaja työnkuva ja iso vastuu. Organisaatiomallista huolimatta tulee jatkossa edelleen panostaa saumatomaan yhteistyöhön organisaatiorajojen yli.

I ärenden som gäller hälsa, och framförallt psykisk hälsa, har tjänster nas språkliga aspekter enorm betydelse. För elever med svenska som modersmål är det av särskild vikt att tjänsterna är starkt kopplade till deras vardag och det svenska rum som skolmiljön utgör.

Kiitos.

16.3.2022

Valtuutettu Sari Sarkomaa

Arvoisa puheenjohtaja.

Sote-toimialalla ei ole samaa osaamista eikä tietoa päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten arjesta eikä siitä, miten paljon tukea tarvitaan. Siksi on juuri tärkeää, että tämä toiminto säilyy kaskossa. Myös tämän lakiesityksen perusteluissa eduskunnassa, ketkä sen ovat lukeneet, niin kyllähän siellä arvioitiin tämän siirron olevan ongelmallinen. Mielestäni on valtavan hienoa, jos tämä ymmärretään Helsingissä ja voidaan yksimielinen päätös tehdä. Tässähän ei ole kysymys psykiatrisesta hoidosta ja mielenterveysongelmista ensisijaisesti, vaan lasten normaalin kasvun ja kehityksen tukemisesta, ennaltaehkäisystä, varhaisesta puuttumisesta, tuesta koulu yhteisöön. Se, että kitketään kiusaamista, väkivaltaa, monia lieveilmiöitä, joita koulussa on. Opettajat myös tarvitsevat tämän tuen. Olisi ollut valtava riski, jos tämä olisi siirretty, voimavarat olisivat siirtyneet paikkaamaan puutteellisia sote-palveluita. Meidän ei pidä sote-palveluita paikata varhaiskasvatuksen opetuksen kustannuksella.

Sitten tästä mielenterveysasiasta. Me saadaan jatkossa rahat valtiolta kaikkeen, mitä me tehdään, ja sen takia olisi tärkeää, että terapiatakuu todellakin päätettäisiin valtakunnan tasolla. Silloin siitä tulisi laki, ja me saataisiin myös Helsinkiin rahat. Toivoisin, että yhtä ponnekkaasti sitä ajettaisiin valtakunnan tasolla. Edes kansalaisaloitetta ei ole saatu vielä käsitellä. Mutta kokoomuksen ryhmä yhtyy siihen, että on tärkeää, että lapset saa ajoissa palveluita. Silloin kun on mielenterveysongelmia, matalan kynnyksen palveluita tarvitaan, mutta ne eivät ole sama asia kuin opiskelija- ja oppilashuolto.

Todella hienoa, että tästä ollaan yhtä jalkaa menossa eteenpäin. Toivon laajaa kannatusta tälle esitykselle.

Valtuutettu Reetta Vanhanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Lyhyesti vastauksena edelliseen. Terapiatakuutahan toteutamme Helsingissä, ja toivottavasti se saadaan...

Välihuuto!

16.3.2022

Anteeksi? Täällä ei ole kai tyypillisesti huudeltu päälle. Mehän ollaan päätetty, että terapiatakuuta toteutetaan tänä vuonna. Tämän on todennut myös apulaispormestari Sazonov kokoomuksesta.

Lasten ja nuorten osaltahan meidän on mietittävä, millä tavalla me toteutamme heille terapiatakuun. Lapsia ja nuoria, heidän mielenterveysongelmiaan ei hoideta terveysasemilla. Meidän uudet perustamat Miepit on suunnattu yli 13-vuotiaille. Alle kouluikäisiä hoidetaan toki neuvoloissa. Mutta meidän täytyy tiedostaa se tilanne, että Helsingissä meiltä puuttuu lasten ja nuorten perustason mielenterveysthoidosta huolehtivat yksiköt. Koulu heidän normaalina arkiympäristönään on erittäin luonnollinen ja hyvä ympäristö tälle.

Valtuutettu Sari Sarkomaa (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Täysin samaa mieltä juuri puhuneen valtuutetun kanssa siitä, että meiltä puuttuu perustasolta riittävät mielenterveyspalvelut ja niitä on rakennettava. Mutta huoli on tässä se, että jos emme valtakunnan tasolla aja samaa asiaa, niin mehän olemme riippuvaisia jatkossa valtion rahoituksesta. Jos terapiatakuu toteutettaisiin järkevässä muodossa, silloin siitä tulisi lainsäädäntö, se olisi yhdenvertaisesti koko maassa. Ennen kaikkea siitä tulisi myös valtion rahoitus. On hyvä nähdä, missä vaikeissa tilanteessa me ollaan, kun aluehallintouudistus ryöstää ei pelkästään Helsingin kassan vaan myös leikkaa sitä sote-rahoitusta, mitä me saadaan. Me ollaan tosi hankalassa tilanteessa, ja sen takia mielenterveyspalveluita pitää ajaa niin valtakunnan tasolla kuin sitten täällä Helsingissä. On tärkeää, ettei puhuta yhtä suurena asiana oppilashuollosta, opiskelijahuollosta ja mielenterveyspalveluista. Silloin siinä unohtuu se ennaltaehkäisy.

Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Puuttumatta tämän keskustelun sisältöön kannatan tätä ehdotusta toki. Totean yhden tärkeän asian, joka kannattaisi kaikkien panna mieleen. Sekä Lääkärilehdessä ja Duodecimissä on äskettäin julkaistu tarkkoja selvityksiä: lasten ja nuorten mielenterveysongelmat eivät ole lisääntyneet entisestään. Pitäkää tämä mielessä. Sitten on eri kysymys, jos heiltä on puuttunut palveluita ja niin edelleen. Näistä asioista

16.3.2022

---

keskustelu on lisääntynyt ja jossain määrin valittelu. Mutta täällä on ollut muuten asiallinen keskustelu, joten en puutu siihen.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, puheenjohtaja.

Koulun oppilashuoltoryhmän osana kuraattoreilla ja psykologeilla on tärkeä rooli koulun yhteisössä. Työhön kuuluu sekä yksilötyötä että kokonaisuun luokkiin kohdistettua työtä. Esimerkiksi kiusaamisen kierteen katkaisemisessa on tärkeää työskennellä koko luokan kanssa. Tätä työtä kuraattorit paljon tekee. Tilanteet saattaa tulla esille nopeasti, ja on tärkeitä, että työssä on joustavuutta, kuraattorit ja psykologit on tuttuja sekä henkilöstölle että oppilaille.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluista puuttuu perustason hoito käytännössä lähes kokonaan, niin kuin tässä äsken kävi ilmi. Koulu on toki luonteva paikka sijoittaa lasten ja nuorten mielenterveyspalveluita, mutta nykyisen henkilöstön voimin merkittävä lisäys yksilötyöhön ei ole mahdollista. Toki nykyäänkin jo kuraattorilla ja psykologeilla osa työstä on yksilötyötä, mutta hyvin paljon on myös yhteisöllistä työtä ja tilanteissa ja hetkessä elämistä ja eteen tuleviin tilanteisiin puuttumista. Terapiaa kouluissa ei tarjota, eikä siihen tällä hetkellä kenelläkään oikeastaan koulussa ole koulutusta ja osaamistakaan.

Sote-uudistuksessa esillä on ollut ajatus siitä, että nykyisestä ennaltaehkäisystä, varhaisesta puuttumisesta ja hyvinvoinnin edistämisestä vähennettäisiin, ja henkilöstöä siirrettäisiin terapiatyöhön. Tämä kuulostaa vähän kuin hölmöläisen peiton jatkamiselta toisesta päästä.

Psykologeilla menee myös paljon aikaa esimerkiksi oppimis- ja tarkkaavuustutkimuksien tekemiseen ja lausuntojen kirjoittamiseen. Ilman näitä lausuntoja lasta tai nuorta ei saa lähetettyä eteenpäin esimerkiksi HUSin erikoissairaanhoidon. Tästä meillä oli muutama kokous sitten keskustelua täällä salissa valtuutettu Minja Koskelan aloitteen pohjalta. Silloin meille kerrottiin, että lausuntoja ei tarvita. On tärkeää, että myös aktiivista vaikuttamista HUSin suuntaan tässä edelleen tehdään läheteperiaatteista, jotta todellisuus vastaa sitä, mihin täällä tulkitaan. Lähetteen kirjoittaminen vie aikaa, ja olisi tärkeitä, että siihen riittäisi, että lähetteen tekee joko psykologi tai kuraattori erityisopettajan lausunolla, kuten nykyään, mutta tässä paljon pystytään varmasti myös joustavoittamaan.

16.3.2022

Osa yhteisöllisestä työstä pystyttäisiin paikkaamaan myös sillä, että kouluihin saataisiin nuoriso-ohjaajia, jotka pystyisi tukemaan vuorovai-
kutustaitojen harjoittelussa ja kiusaamisen ehkäisemisessä. Nyt rahaa
ei ole kuin hyvin harvoilla kouluilla. Tämä on työnkuva, joka tulisi olla
kaikissa kouluissa käytettävissä, ja kaikkialla siihen on tarvetta.

Työn sujuvoittaminen oppilashuollossa on yksi keskeinen tekijä, jolla
varmasti säästettäisiin paljon resursseja ja paljon aikaa. Yksi murheen-
kryyni, joka meillä täällä valtuustossakin on ollut usein esillä muuta-
mienkin aloitteiden kautta, on se, että Helsingissä edelleenkin kuraat-
torit ja psykologit eivät pääse Wilma-järjestelmään käsiksi toisin kuin
muissa kunnissa. Tästä valtuusto on jo useampaan kertaan linjannut,
että Helsingissäkin Wilma on avattava, mutta edelleenkin tämä ei
etene. Se tarkoittaa sitä, että esimerkiksi oppilaiden tietoturva on hei-
kompaa, koska psykologien ja kuraattorien täytyy aina ilmoittaa opetta-
jalle, jos oppilas on heillä käymässä. Muissa kunnissa he pystyy itse
muokkaamaan tuntimerkintöjä.

Meillä myös esimerkiksi pedagogiset asiakirjat täytyy käsitellä lainmu-
kaisesti yhdessä monialaisissa ryhmissä, jolloin muissa kunnissa tämä
pystytään hoitamaan sähköisesti. Helsingissä tulostellaan niitä pitkin
poikin taloja, jotta saadaan jaettua papereita kuraattorille ja psykolo-
gille. Tämä lisää merkittävästi aikaa turhaan työhön ja toisaalta tekee
vaikeammaksi työn tekemisen. Mä toivoisin, että tämän uudistuksen
myötä mietittäisiin sitä, miten saadaan aikaa tehokkaasti käytettyä ja
saadaan helsinkiläisille lapsille ja nuorille ja psykologeille ja kuraattorille
samat työkalut käyttöön ja samat oikeudet kuin muissa kunnissa.

Kiitos.

Apulaispormestari Nasima Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olemme tosiaankin linjaamassa tänään Helsingin erityisratkaisun poh-
jalta omaa ratkaisua oppilashuollon järjestämisestä. Olen toki hyvin iloi-
nen siitä, että jos oppilashuolto jatkaa kaskon toimialalla. Kuten täällä
ollaan hyvin kuvailtu, Helsingin haasteet ovat moninaiset ja ne ovat eri-
laiset kuin muualla Suomessa. Olen erityisen iloinen siitä, että sekä
sotepe-jaostossa että kaupunginhallituksessa ja toivon mukaan näin
valtuustossa me löydämme yhteisen ratkaisun tälle tärkeälle asialle.
Pidän sitä arvokkaana jo itsessään.

16.3.2022

Kuten valtuutettu Arajarvi sanoi, oppilashuollon painopiste on ennaltaehkäisyssä, yhteisöllisessä tuessa ja ennen kaikkea kouluyhteisön arjessa. Tämä on myös oppilaiden ja opiskelijoiden edun mukaista. Psykologien ja kuraattorien hyvinvointityö toteutuu parhaiten koulussa ja oppilaitoksissa, joissa opiskelijaa ja oppilasta tunnetaan parhaiten ja yhteistyö opettajien kanssa on luontevaa.

Mutta on aivan selvää, että kukaan meistä ei voi väittää täällä, että tilanne olisi erinomainen. Meillä on parannettavaa erittäin monessa asiassa, erityisesti meidän palveluketjuissa.

Arvoisat valtuutetut.

Meillä on aito mahdollisuus myös onnistua tässä työssä. Meillä on mahdollisuus rakentaa vahva oppilashuollon kokonaisuus, jossa lasten ja nuorten sote-palveluilla ja kasvatuksen ja koulutuksen opiskeluhoollolla on yhteiset tavoitteet, selkeät yhteistyön rakenteet ja ennen kaikkea tiivis, saumaton yhteistyö. Tätä kaikkea varmasti tullaan tekemään jatkovalmistelussa.

Täällä on paljon puhuttu mielenterveyspalveluista. Lapset eivät tunne rakenteita. Lapset ja nuoret tarvitsevat palveluita. He tarvitsevat niitä palveluita omassa arkiympäristössään, ja arkiympäristö on monelle se koulu. Siellä me tarvitaan perustason mielenterveyspalveluita myös yhä varhaisemmassa vaiheessa. Näissä meidän esityksissä korostimme myös tiivistä yhteistyötä HUSin kanssa ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa, erityisesti järjestöjen kanssa. Tästä uutena esimerkkinä meillä on yhteistyömallin rakentaminen oppilashuollon ja perhekeskusten kanssa. Mielestäni nämä ovat juuri niitä asioita, mitä me täällä Helsingissä tarvitsemme.

Olemme koronan aikana puhuneet oppimisvajeesta. Olemme puhuneet hyvinvointivajeesta, mutta nyt juuri parasta aikaa Venäjän hyökkäys Ukrainaan on tuonut meille uuden kriisin. Se on turvallisuusvaje. Oppilashuollolla on tässäkin erittäin tärkeä rooli juuri niissä arkisissa kysymyksissä, joihin täytyy puuttua saman tien. Työtä riittää, mutta uskon, että me onnistumme tässä Helsingissä.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

16.3.2022

Tämä aloitehan on erinomainen, ja kaupunginhallituksen esitys siitä on tietenkin semmoinen, jota me olemme kauan odottaneet ja haluamme sen ilman muuta hyväksyä. Mutta tässä oli tämä apulaispormestari Razmyarin nimissä tehty esitys, niin siinä on pikkusen sellainen erikoisuus, ja se on se, että hän sanoo, että psykologeja voitaisiin käyttää myös mielenterveyshoidossa, etenkin yksilötyössä. Se on musta pikkuisen vierasta. Sitä voi tietenkin käyttää, mutta riittääkö ne psykologit tämmöiseen tehtävään?

Kaupunginhallituksen lausunnossa ei ihan tarkkaan sanota, miten käytetään hyväksi näitä sote-puolella olevia oppilas- ja opiskelijaterveydenhuoltoon. Siinä puhutaan liikaa niistä, että nämä henkilöt, jotka nyt jäävät kaskon puolelle, että heitä käytetään, mutta mitenkä sitten soten henkilöstöä käytetään hyväksi, niin sitä ei ole ihan selvästi sanottu. Toivottavasti se onnistuu täydellisesti kuitenkin.

Kiitos tästä.

Valtuutettu Sanna Vesikansa (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Asko-Seljavaara nosti esiin tärkeän kysymyksen, joka tietenkin tässä nousee, että mitä se koulupsykologien tai koulukuraattorien, kouluterveydenhoitajien työ päivittäin koulussa on. Hyvin paljonhan se on tälläkin hetkellä ihan yksilötyötä. Mutta siinä päätöksessä myös määriteltiin, että se tärkeä yhteisöllinen työ, jota en siis lainkaan halua vähätellä, joka on äärimmäisen tärkeää, mitä tällä hetkellä oppilashuollon henkilöstö tekee, niin se säilyy vähintään nykytasolla. Eli nyt on määriteltävä, että yhteisöllisen työn tärkeät työajan prosentit jatkuvat ja siihen on jatkossakin resursseja. Mutta vastaavasti sitä yksilötyötä, mitä koulupsykologit esimerkiksi kohdatessaan oppilaita, oppimisvaikeuksia ja monia muita asioita työskennellessään, niin pystyvät myös tekemään sitä paremmassa yhteistyössä sote-henkilöstön ja koko palveluketjun kanssa, joka eteenpäin siitä HUSiin asti menee.

Valtuutettu Johanna Nuorteva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Sirpa Asko-Seljavaaralle vielä tästä nykyisestä työstä. Esimerkiksi psykologeilla paljon liittyy oppimisen tutkimuksiin, oppimisen tukemiseen ja

16.3.2022

---

ehkä oppimisstrategioihin ja sentyyppiseen se työskentely. Ei niinkään semmoiseen terapiatyöhön tai masennukseen tai ahdistukseen. Samoin kuraattoreilla. Masennus ja ahdistus on toki yhdet osa-alueet, minkä takia oppilaita tulee, mutta hyvin paljon on erilaiset vaikeat tilanteet luokassa tai kaverisuhteissa kiusaaminen tai yksin jääminen tai kotona yksinäisyys. Tai mitä tahansa perhetilanteita tai muuta. Sen takia sitä yksilötyötä tehdään paljon, ja yksilötyö on varmasti isoin osa kuraattorien ja psykologien työtä nyt. Mutta painopiste ei niinkään ole siinä ahdistuksen ja masennuksen hoidossa. Tätä työtä jo nyt heillä on kädet täynnä.

Kiitos.

Valtuutettu Anna Karhumaa

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kanssavaltuutetut.

Terveisiä koulumaailmasta. Täällä on ollut paljon puhetta lapsen edusta ja lapsen näkökulmasta. Haluan ottaa esiin pienen mutta haavoittuvassa asemassa olevan oppilas- ja opiskelijaryhmän näkökulman. Tilanne on se, että osa opiskelijoista on sekä koulun tarjoaman perustason oppilas- ja opiskelijahuollon palvelujen piirissä että erikoissairaanhoidon palvelujen piirissä. Lukiossa psykologian opettajana toimiessani olen havainnut, että kaupungin sote-puolen ja opiskelijahuollon hyvä yhteistyö on ihan ratkaisevan tärkeää lapsen ja nuoren hyvinvoinnin näkökulmasta, erityisesti juuri mielenterveyden kysymyksissä. Opiskelija voi esimerkiksi käydä koulupsykologilla, ja hänen asioitaan käsitellään siellä sekä lisäksi koulun opiskelijahuoltoryhmässä, mutta tämän lisäksi hänellä on asiakkuus vielä HUSin palveluiden piirissä. Näen, että kouluterveydenhuollon tuominen soten piiriin olisi voinut mahdollisesti tuoda lisäarvoa ja sujuvuutta tähän yhteistyöhön. Mutta tärkeintä on kuitenkin aina lasten ja nuorten hyvinvointi ja palveluiden nopea saatavuus. Iloitsen, jos ja kun varhaiseen tukeen tulee lisää valmiuksia, kuten Vesikansa ja Nuorteva muistaakseni sitä sanoivatkin.

Toivon, että vaikka oppilas- ja opiskeluhuollon palvelut säilyvätkin Helsingissä jatkossa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastuulla, niin yhteistyön kehittämistä ja mielenterveyspalveluiden saatavuutta ja perustason ja erikoissairaanhoidon sujuvoittamista jatketaan tosissaan jatkossakin.

Kiitos.

16.3.2022

Ledamoten Eva Biaudet (replik)

Tack så mycket, ärade ordförande. Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on tullut todella paljon hyviä puheenvuoroja. Välillä tuntuu, että me puhutaan kuitenkin hyvin monista erilaisista tilanteista. Jos ajattelee, että koulumaailma on nuorten ja lasten elintila, niin on aivan keskeistä, että ne aikuiset, ammattilaiset ja yleensä moniammatillaiset mutta myös mielenterveysammattilaiset ovat saatavilla lasten lähellä. Myös lapsella, jolla on vaikeampiakin mielenterveysongelmia, niin harvoin ensimmäisenä löytää sen mielenterveyspalvelun, vaan löytää sen koulussa olevan ammattilaisen, joka sitten mahdollisesti ohjaa tai sitten ei. Pystyy yhdessä opettajan ja vanhempien ja muiden kanssa ratkaisemaan ehkä sen tilanteen.

Neljän lapsen äitinä koen, että se on aivan keskeistä, että me vahvistetaan aikuisten ja ammattilaisten lasten hyvinvoinnin vuoksi koulumaailmassa.

Kiitos.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Aloitteen liitteenä on konsulttiselvitys, jossa aika perinpohjaisesti selvitetään, mitä säilyminen kaskossa tarkoittaisi lasten edun näkökulmasta ja sitten toisaalta siirto soteen. Itse asiassa konsulttiselvitys ei tue niitä näkemyksiä, mitä valtuustosalin oikealta suunnalta on esitetty, että vain säilymällä kaskossa lapsen etu toteutuu. Tässä on kyse hallinnollisista ratkaisuisista, joka on erilainen, mutta molemmissa ajetaan lapsen etua.

Itse olen ollut sitä mieltä, että siirto soteen olisi ollut perusteltu ennen kaikkea sen takia, että olisi voitu turvata palveluketjujen jatko erikoissairaanhoidon. Tällä hetkellä tilanne on se, että lapsia ja nuoria pompotellaan palveluista toiseen ja se tuki ja turva ei toteudu. Me tiedetään kaikki, että esimerkiksi lähetteiden määrä kasvaa koko ajan. Tämä on asia, johon meidän pitää saada parannus.

Siinä konsulttiselvityksessä käydään myös läpi sitä, että resurssikysymys on oikeasti todella iso. Se on iso silloin, jos säilyy tai tämän esityksen mukaan säilyy kaskossa, niin miten me turvataan se, että resurssit säilyy tai että ne jopa paranee ja että me huolehditaan siitä, että ne

16.3.2022

---

todella kohdentuu oppilashuoltoon? Mun mielestä valtuutetut Peltokorpi ja Karhumaa piti erittäin hyvät puheenvuorot ja asiantuntevat puheenvuorot. Ei ole niin, että ne jotka olisi kannattanut siirtoa soteen hallinnollisesti, olisi sitä mieltä, että lähipalvelut viedään. Vaan tässä laissa nimenomaan turvataan lähipalveluiden asema.

Kiitos.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Koulu on lasten työtä, ja oppilashuolto ei ole vaan mielenterveystyötä. Sen pitäisi olla moniammatillista oppilastyötä, jolla muun muassa vahvistetaan oppimiskykyä koulussa ja tuetaan opettajaa hänen opetustehtävässään ja tehdään tarpeettomaksi lasten varsinaiset sairaus- ja terveyspalvelut esimerkiksi erikoissairaanhoidossa. Sillä on ennaltaehkäisevä merkitys. Sillä määritellään erityistoimien tarve, selvitetään lapsiperheen tilanne, nähdään helposti, mitä lapselle kuuluu, estetään ja vähennetään lastensuojelun tarvetta. Kyseessä ei ole vaan mielenterveyspalvelut eikä varsinkaan sosiaalipalvelu.

Oppilashuoltoon kuuluvat myös oppimiskyvyn edistäminen, fyysisen kehityksen, terveiden elintapojen, ravinnonsaannin, ylipainon ehkäisyn sekä liikunnallisen elämäntavan edistäminen sekä hammasterveys. Toivonkin, että koko oppilashuoltoa kehitetään uudelta, raikkaalta pohjalta, koska laki antaa siihen mahdollisuuden, niin että myös fysioterapeutit yhä tehokkaammin, myös toimintaterapeutit otetaan osaksi koulujen perusoppilashuoltoa. Niistä on monessa kunnassa tällä hetkellä jo hyviä kokemuksia. Vaikuttavuutta on nopea mitata. Nopeasti näkyy Move-mittaukset, luokan työrauhan parantuminen, häiriöisten oppimistulosten parantaminen. Ne näkyvät jo vuodessa.

Opettajien pitää kyetä keskittymään nimenomaan opettamiseen. Lapsilla pitäisi olla lisätuki oppimisessa ja oppimisvaikeuksissa. Jo neuvolavaiheessa tulisi keskittyä hoitamaan ennaltaehkäisevästi edes ne lakisääteiset tehtävät, jotka kunnan pitäisi hoitaa oikea-aikaisesti. Helsinki on hoitanut surkeasti sen osuuden. Näin pääsisivät myös oppilashuollon ammattilaiset vähemmällä ja rahat riittäisivät nimenomaan sen perustoiminnan pyörittämiseen.

Terveyskasvatus on osa oppilashuoltoa, ja se pitäisi nostaa opetuksessa siihen asemaan, mihin se kuuluu, jotta voidaan säästää rahaa

16.3.2022

---

nimenomaan sairastumisen ja huostaanottojen ja muiden tällaisten kanssa. Kouluterveydenhuollolla on hyvä mahdollisuus tukea opetusta silläkin saralla. Nimenomaan liikkumisen lisääminen ajatellen lapsen opiskeluterveyttä, mutta myös tulevaa työuraa ja aikuisuutta on yksi tärkeimmistä painopisteistä, mihin oppilashuollossa pitäisi perehtyä ja toimia.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Karhuvaaralle, että hän nosti esille kouluterveydenhuollon roolin. Nimenomaan kouluterveydenhuollolla on erittäin tärkeä rooli ennaltaehkäisevässä oppilashuollossa. Oppilashuolto kaiken kaikkiaan, on ne kuraattorit tai psykologit minkä hallinnon alla, niin moniammatillinen yhteistyöhän kouluissa on kaiken A ja O. Kouluterveydenhoitajia on tällä hetkellä aivan liian vähän, aivan kuten lääkäreistäkin on puutetta. Pitää lähteä siitä, että kouluterveydenhoitajien resurssipulaa ei kompata sillä, että heitä siirrellään koulusta toiseen, jotta saadaan joka kouluun kouluterveydenhoitaja. Kouluterveydenhoitajien määrää pitää lisätä, jotta oppilasmäärät pysyy kohtuullisena ja he voi toteuttaa ennaltaehkäisevää työtä. Hyvänä työparina koululääkärille he auttaa myös siinä, että lääkärit pysyy tässä työssä.

Kiitos.

Valtuutettu Fardoos Helal

Kiitos, puheenjohtaja.

Pidän tärkeänä, että lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut ovat saatavissa kaikille matalalla kynnyksellä. Tärkeää, että jatkossa huomioidaan myös mielenterveyspalvelupuoli. Kulttuuritulkkaukset voi olla hyvä keino, jos asia liittyy maahanmuuttajalasten ja -nuorten elämään uudessa kotimaassa.

Kiitos.

16.3.2022

Valtuutettu Nita Austero

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Aiemmissä puheenvuoroissa on korostettu paljon eri toimijoiden välistä yhteistyötä, mitä mä pidän ensiarvoisen tärkeänä, jotta me voidaan vastata lasten, nuorten ja perheiden kokonaisvaltaiseen tuen tarpeeseen. Mä haluan korostaa erityisesti meidän laajaa ja monipuolista järjestökenttää, joiden tarjoamat palvelut on usein alitunnistettuja ja vähäisesti käytettyjä. Me kaikki tunnustetaan resurssien niukkuus ja puutteellisuus, mutta samanaikaisesti meillä on järjestötoimijoita, joiden palvelut on alikäytettyjä. Joten mä haluan korostaa ehdottomasti järjestötoimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä. Ne voi olla tukemassa ja auttamassa meitä tässä haasteellisessa tilanteessa.

Kiitos.

Valtuutettu Marko Kettunen

Tuli tämmöinen erityislaatuinen tilanne kiittää sosialidemokraattia, niin ajattelin käyttää sen hyväkseni. Valtuutettu Taipale otti puheeksi tutkimustiedot nuorten mielenterveysongelmien lisääntymisestä. Googlailin, ja näin se todella onkin! THL:kin sanoo, että meillä ei ole tilastollista tutkimustietoa määrän lisääntymisestä. Eli kiitos Taipaleelle tästä, koska ennen kokousta kuulin tämän asian mainittavan totena pariin kolmeen kertaan, mutta sen jälkeen sitä ei enää mainittu. Me siis opimme täällä toisiltamme, joka on hieno asia.

Kiitos.

Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro)

Politiikassa ei pidä kiittää ketään, joten en mainitse kiitosta edeltävälle puhujalle. Lisään löylyä. Mielenterveyspuolella puhutaan aina moniammatillisesta tiimistä ja yhteistyöstä kaikkien eri ammattiryhmien välillä. Tässä on koulukuraattori, psykologi, terveystyöntekijät, opettajat ja vielä vanhemmat. Tiimityötä on mielenterveydessä harrastettu kautta aikojen. Niin paljon, että kun olin Helsingin mielenterveyskomitean puheenjohtaja 70-luvulla, mielenterveystoimistossa päivittäin oli lääkärillä neljä asiakasta, kun loput ajasta meni tiimityöhön ja kaikkeen kehittämiseen ja omaan työhöjaukseen ja niin edelleen. Olkaa varovaisia tiimityöstä ja kaikkien ammattien yhteistyöstä. Yksi ihminen, jos on kovan

16.3.2022

---

luokan ihminen, pärjää. Hyvä opettaja, hyvä vanhempi, hyvä psykologi. Pitäkää tämä mielessä, varokaa tiimejä!

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Niin kuin valtuutettu Taipale sanoi, HUSin lastenpsykiatri Leena Repokarin on tuonut esille sen, että epidemiologisesti lasten psykiatrinen oireilu ei ole lisääntynyt. Meillä on paljon puhetta siitä oireilusta ja mielenterveysongelmista, mutta tämä on monisyisempi asia, sillä sitten jos tarkastellaan tutkimuksia, joissa katsotaan lasten ja nuorten itse ilmoittamaa oireilua, niin siellä nähdään taas kasvua. Eli tämä on monimutkainen asia. Ongelma on myös se, että meillä mielenterveysongelmat polarisoituu tällä hetkellä vahvasti. Erikoissairaanhoidossa hoidetaan lapsia ja nuoria, jotka pystyttäisiin hoitamaan perusterveydenhoidossa. Me tarvittaisiin enemmän lastenpsykiatrista osaamista peruspalveluissa, ja tämä on se, mikä ei toimi.

Meillä valtuustossa usein esitetään ratkaisuksi lyhytterapian tarjoamista. Meillä on Mieppi-palvelut, mutta ongelma on se, että ne toimii vain osalle. Se ongelma on se, että on lapsia ja nuoria, jotka ei pääse sen jälkeen eteenpäin. Kyllä meidän pitäisi ihan perustavanlaatuisella tavalla lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut uudistaa Helsingissä. Leena Repokarin vastaus on se, että psykiatrista osaamista ja koordinaatiota pitäisi ehdottomasti Helsingissä lisätä.

Kiitos.

Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro)

Haluaisin jälleen sanoa, että jos kaikilta kysytään, mitä oireita teillä on, niitä voi olla aika paljon. Mutta psykiatrit, psykologit ja koulukuraattorit eivät ole vastaus kaikkiin henkisiin ongelmiin, mitä lapsilla on, ja sillä siisti! Professori Kaila kysyi aikanaan opiskelijalta, joka ei ollut ollut luennolla, mikä on ihmisen tavallisin reaktio ongelmiin. Opiskelija sanoi: Se on primitiivireaktio. Kaila huusi: "Ulos! Se on depressio." Ja se depressio ei hoidu aina psykiatreilla, psykologeilla ja niin edelleen. Pikaisen rauhoittaisi tässä ilmiössä.

16.3.2022

Valtuutettu Reetta Vanhanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos edellisistä puheenvuoroista. Ehkä kommenttina vielä tähän erikoissairaanhoidon tilanteeseen. Tällä hetkellähän tosiaan on tilanne, että vaativaan erikoissairaanhoidon pääsy on lapsille ja nuorille erittäin vaikeaa. Tässä on esitetty – aika kova melu siellä – jopa lukemia että 10–20 % nuorista on nuorisopsykiatrisen erikoissairaanhoidon piirissä, ja sehän on aivan kestämätön lukema. Mutta se kuvastaa myös sitä, että meillä ei ole vain tarjota mitään perustason palveluja, ja sen takia myös lyhytterapia ja erilaiset lyhytinterventiot auttavat, koska moni saa niistä jo avun. Tällöin voidaan vähentää lähetteitä ja jonoja erikoissairaanhoidon.

Valtuutettu Sanna Vesikansa

Valtuutettu Taipale piti hyvän puheenvuoron siitä näkökulmasta, että tärkeintä on juuri se hyvä, turvallinen arki, ne kaverit ja vanhemmuuden tukeminen ja moni muu asia. Ei sinne välttämättä erikoislääkäreitä tarvita. Meidän täytyy ymmärtää, että hyvää mielenterveyttä ja mielen hyvinvointia voidaan tukea nimenomaan lapsista ja nuorista, heidän arjestaan lähtien. Sitä tässä ainakin itse ajattelen, että ollaan myös rakentamassa. Mutta tarvitaan, kuten valtuutettu Vanhanen äsken sanoi, se ensimmäinen ihminen, jolle puhua. Ei tarvita kymmentä ihmistä, joiden kautta sen saman asian joutuu selittämään, jos on tarvetta muulle kuin ihan vaan ennaltaehkäisevälle tuelle. Sitä me ollaan myös tässä rakentamassa.

Haluaisin vielä sanoa valtuutettu Honkasalon tärkeään puheenvuoroon siitä, että tarvitaan varhaisen tuen vahvistamisen lisäksi vahvempia palveluita ehdottomasti. Sitähän Helsingissä tehdään. Meillä on edelleen käynnissä viime valtuustokaudella aloitettu lasten ja nuorten mielenterveyden palveluketju, jossa esimerkiksi ollaan sijoitettujen, lastensuojelussa sijaishuollossa asuvien lasten palveluita vahvistettu. Ja esimerkiksi perustettu meille lastenpsykiatrisen yksikkö, joka meiltä aiemmin puuttui, joka juuri on se HUSin vastinpari Helsingin kaupungin puolella. Eli ehdottomasti tarvitsee olla varhaisen ja ennaltaehkäisevän tuen lisäksi vaativampaa tukea ja viedä sitä jatkossa eteenpäin.

Valtuutettu Terho Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

16.3.2022

Tässä on käyty hyvää keskustelua ja hyviä puheenvuoroja edellä valtuutetut käyttivät. Mutta en voi olla lisäämättä tähän sitä näkökulmaa, joka välillä näistä keskusteluista unohtuu, että riittävä oppimisen tuki muullakin kuin terveydenhuollon tuen puolella ja tuki perheille on erityisen tärkeää. Erityisesti varsinkin jos puhutaan lapsista ja nuorista, joilla on nepsy-ongelmia, niin siellä voi olla, että ajaututaan mielenterveyspalveluiden piiriin sen takia, että riittävää oppimisen tukea ei ole saatu riittävän ajoissa. Se vaatii sitä, että meillä on myös opetushenkilöstölle saatavilla. Meillähän on Helsingin kaupunki kyllä kouluttanutkin, mutta koulutusta tarvitaan lisää, ja pelkkä koulutus ei riitä, vaan pitää olla todellakin laaja-alaisesti tukea perheille, joilla on lapsilla nepsy-ongelmia.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig